OBEC HEĽPA, FARSKÁ 588/2, 976 68 Heľpa

KONSOLIDOVANÁ VÝROČNÁ SPRÁVA

OBCE HEĽPA

ZA KONSOLIDOVANÝ CELOK

ZA ROK 2018

Schválené uznesením Obecného zastupiteľstva v Heľpe č.212 dňa 10.10.2019

Heľpa, september 2019

1 ÚVODNÉ SLOVO STAROSTU OBCE

Vážení spoluobčania,

uplynulý rok je už síce históriou, ale musím skonštatovať, že pre našu obec bol veľmi úspešný. Vďaka vzájomnej spolupráci a kolektívnemu výkonu poslancov obecného zastupiteľstva, zamestnancov obecného úradu a pedagógov škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti obce sa nám v roku 2018 podarilo v obci veľa vybudovať.

K zlepšeniu infraštruktúry v obci prispeli nové chodníky, nový osvetlený priechod pre chodcov, zvýšila sa bezpečnosť na miestnej komunikácii na ulici Farská, vyasfaltovala sa časť miestnej komunikácie na ulici Partizánska a obnovili sme budovu hasičskej zbrojnice vrátane obecnej knižnice. V zozname dôležitých vecí nesmieme zabudnúť na dve nové učebne v priestoroch novej školy a zabezpečenie opravy havárie vodovodnej prípojky do telocvične.

Našim aktívnym prístupom bola obec úspešná v projektoch financovaných z fondov EÚ a boli jej schválené finančné prostriedky na rekonštrukciu budovy obecného úradu, výmenu kotlov v budove Materskej školy, na podporu opatrovateľskej služby, na zvyšovanie kvality vyučovacieho procesu v základnej škole.

Určite je potrebné pripomenúť aj organizovanie a zabezpečenie množstva kultúrno-spoločenských a športových podujatí, na ktorých sa radi stretávate. Osobne ma teší, že naše podujatia výrazne prekračujú hranice obce a zapisujú sa do kalendárov podujatí v rámci Horehronia, ale aj Slovenska. Úprimne a zo srdca ďakujem všetkým, ktorí v roku 2018 svojou prítomnosťou podporili podujatia v našej Heľpe.

Osobitne by som sa chcel poďakovať pedagogickým zborom a vedeniu našich škôl - základnej školy, základnej umeleckej školy a materskej školy za ich prístup k našim deťom. Moje poďakovanie ďalej patrí všetkým organizátorom podujatí, vedúcim záujmových združení, folklórnym zložkám, športovému klubu a obecnému mládežníckemu parlamentu.

V novembri 2018 sa v Slovenskej republike konali komunálne voľby, dovoľte mi vysloviť úprimné poďakovanie všetkým obyvateľom obce Heľpa zato, že sa zúčastnili komunálnych volieb a svojim hlasom rozhodli o novom zložení vedenia našej obce vo volebnom období 2018-2022. Chcem sa poďakovať aj kandidátom, ktorí v týchto voľbách neuspeli, za ich odvahu podieľať sa na správe vecí verejných, čo je v súčasnosti veľmi náročná úloha. Volebný výsledok, teda rozhodnutie občanov obce, prijímam tak ja, ako aj noví poslanci obecného zastupiteľstva s veľkou pokorou, zodpovednosťou a rešpektom.

Len úzka spolupráca vedenia obce, teda starostu a poslancov môže viesť k naplneniu náročných cieľov, ktoré nás v roku 2019 čakajú. Preto do rozhodovania zapojme svoje vedomosti, skúsenosti a citlivo vnímajme potreby obyvateľov našej Heľpy.

Záverom mi dovoľte popriať poslancom obecného zastupiteľstva, zamestnancom obecného úradu, podnikateľom, vedúcim záujmových združení a skupín, veľa chuti do práce, veľa kreatívnych a konštruktívnych nápadov.

Peter Hyriak
starosta obce Heľpa

2 IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE OBCE

Obec, ako subjekt verejnej správy zadefinovaný v § 3 zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov, je právnickou osobou zapísanou v registri organizácií vedenom Štatistickým úradom SR podľa zákona č. 540/2001 Z.z. o štátnej štatistike v z.n.p.

2.1 Identifikačné údaje obce ako účtovnej jednotky

Názov: Obec Heľpa

Sídlo: Farská 588/2, 976 68 Heľpa

IČO: 00 313 424

DIČ: 2021223083

Spôsob založenia: zákon SNR č. 369/1990 Zb.

Právna forma: 801 obec

Hlavná činnosť účtovnej jednotky (SK NACE): 84110 Všeobecná verejná správa

Telefón: 048/6700940, 0918 905 350, 0911 318 459

Mail: podatelna@helpa.sk

Webová stránka: www.helpa.sk

Informácie o vedúcich predstaviteľoch a o organizačnej štruktúre účtovnej jednotky:

Štatutárny orgán obce:	Peter Hyriak – starosta obce
Zástupca štatutárneho orgánu:	Mgr. Andrea Oravkinová
Priemerný počet zamestnancov:	83,47
z toho počet riadiacich zamestnancov:	7

2.2 Rozpočtové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti účtovnej jednotky

Názov rozpočtovej organizácie:	**Základná škola Heľpa**
Sídlo rozpočtovej organizácie:	Školská 604/17, 976 68 Heľpa
IČO:	37 828 355
DIČ:	2021621855
Spôsob zriadenia právnickej osoby:	Zriaďovacia listina č. 1/2002 zo dňa 1.7.2002
Právna forma:	321 – rozpočtová organizácia

Hlavná činnosť ÚJ (SK NACE):	80102 Základné školstvo
Štatutárny orgán:	Mgr. Alena Milanová – riaditeľka
Telefón:	048/6186205
Mail:	skola@zshelpa.edu.sk
Webová stránka:	helpazs.edupage.org
Hodnota majetku:	33.427,37 EUR
Výška vlastného imania:	-1.163,73 EUR

Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie: 413,12 EUR

Názov rozpočtovej organizácie:	**Základná umelecká škola Heľpa**
Sídlo rozpočtovej organizácie:	Školská 590/3, 976 68 Heľpa
IČO:	51 098 989
DIČ:	2120595906
Spôsob zriadenie právnickej osoby:	Zriaďovacia listina č. 1/2017 zo dňa 1.9.2017
Právna forma:	321 - rozpočtová organizácia
Hlavná činnosť ÚJ (SK NACE):	85520 Umelecké vzdelávanie
Štatutárny orgán:	Erika Šandorová, akademická maliarka - riaditeľka
Telefón:	0948 070 166
E-mail:	erika.sandorova@helpa.dcom.sk
Webová stránka:	zushelpa.sk
Hodnota majetku:	14.695,46 EUR
Výška vlastného imania:	116,71 EUR

Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie: 160,97 EUR

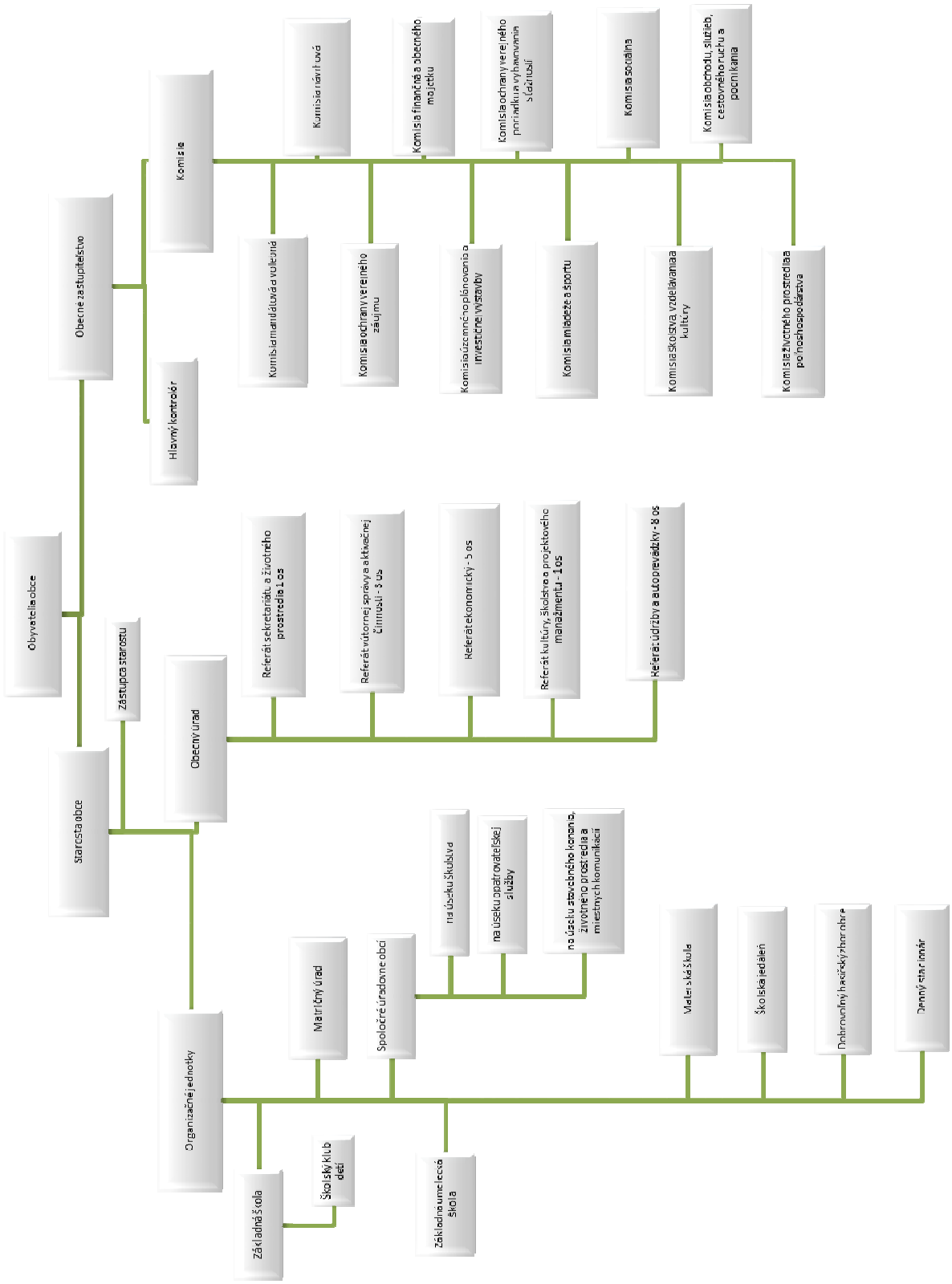
2.3 Ostatné organizácie

Obec nemala v roku 2018 zriadenú **žiadnu príspevkovú organizáciu**.

Obec nemala v roku 2018 zriadenú **žiadnu neziskovú organizáciu**.

Obec nemala v roku 2018 zriadenú **žiadnu obchodnú spoločnosť**.

3 ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA OBCE

3.1 Orgány obce vo volebnom období 2014 – 2018

3.1.1 Starosta obce

V komunálnych voľbách 15.11.2014 bol zvolený za starostu obce Peter Hyriak (NEKA). Funkcie sa ujal zložením sľubu dňa 2.1.2015.

Starosta je predstaviteľom obce a najvyšším výkonným orgánom. Jeho funkcia je verejná. Funkčné obdobie je štyri roky a končí zložením sľubu novozvoleného starostu. Je štatutárnym orgánom v majetkovoprávnych vzťahoch obce a v pracovnoprávnych vzťahoch zamestnancov obce. V administratívnoprávnych vzťahoch je správnym orgánom. Starosta obce zvoláva zasadnutia obecného zastupiteľstva, podpisuje ich uznesenia, vykonáva obecnú správu, zastupuje obec vo vzťahu k štátnym orgánom, k právnickým a fyzickým osobám, rozhoduje vo všetkých veciach správy obce, ktoré nie sú zákonom alebo štatútom obce vyhradené obecnému zastupiteľstvu.

Zástupca starostu obce: Mgr. Andrea Oravkinová

Zástupca starostu zastupuje starostu v rozsahu určenom starostom v písomnom poverení.

3.1.2 Obecné zastupiteľstvo obce Heľpa (poslanci)

Obecné zastupiteľstvo je zastupiteľský zbor obce zložený z poslancov zvolených v priamych voľbách obyvateľmi obce. Funkčné obdobie OZ je štyri roky a končí zložením sľubu poslancov novozvoleného obecného zastupiteľstva.

Poradie poslancov je podľa výsledkov volieb.

1. PhDr. Vladimír Babeľa, (NEKA),
   Poslanecký obvod podľa ulíc: Furmanská, Hronská, Krátka, Tichá, Mládežnícka, Hlavná v smere od Pohorelej po predajňu COOP Jednota
2. Milan Málik, (NEKA),
   Poslanecký obvod podľa ulíc: Čaneckého, Farská
3. Ján Kukuľa, (NEKA),
   Poslanecký obvod podľa ulíc**:** Pod Pustinou, Krížna, Mierová
4. Mgr. Andrea Oravkinová, (NEKA),
   Poslanecký obvod podľa ulíc: Záhradná, Štúrova, Strmá, Sama Chalúpku, Furtačka
5. Vojtech Kysucký, (SMER-SD),

Poslanecký obvod podľa ulíc: Partizánska v smere od Hlavnej cesty po poštu, Potočná, Rovná

6. Mikuláš Kukuľa (SMER-SD),
   Poslanecký obvod podľa ulíc**:** Jánošíkova, Murgašova, Plickova, Pri štadióne, Studničná, Alexyho, J. C. Hronského
7. Mgr. Iveta Hyriaková, (NEKA),
   Poslanecký obvod podľa ulíc: Partizánska v smere od pošty po Jarmočisko, Cintorínska
8. Ing. Milan Oravkin, (SMER-SD),
   Poslanecký obvod podľa ulíc: Hlavná v smere od predajne COOP Jednota ku železničnej stanici, Mlynská
9. Bc. Mária Fedorová, (NEKA),
   Poslanecký obvod podľa ulíc: Za školou, Školská, Hviezdoslavova, Burkovaná, Hurbanova.

OZ rozhoduje o základných otázkach života obce: určuje zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce, schvaľuje rozpočet obce a jeho zmeny, schvaľuje územný plán obce, rozhoduje o zavedení a zrušení miestnej dane alebo miestneho poplatku, určuje náležitosti miestnej dane alebo miestneho poplatku a verejnej dávky a rozhoduje o prijatí úveru alebo pôžičky, vyhlasuje hlasovanie obyvateľov obce o najdôležitejších otázkach života a rozvoja obce, zvoláva verejné zhromaždenia občanov, uznáša sa na nariadeniach, schvaľuje dohody o medzinárodnej spolupráci a členstve obce v medzinárodnom združení, určuje organizáciu obecného úradu a určuje plat starostu a hlavného kontrolóra, schvaľuje poriadok odmeňovania zamestnancov obce, ako aj ďalšie predpisy, zriaďuje, zrušuje a kontroluje rozpočtové a príspevkové organizácie obce a na návrh starostu vymenúva a odvoláva ich vedúcich, zakladá a zrušuje obchodné spoločnosti a iné právnické osoby a schvaľuje zástupcov obce do ich orgánov, ako aj schvaľuje majetkovú účasť obce v právnickej osobe, schvaľuje združovanie obecných prostriedkov a činností a účasť v združeniach, ako aj zriadenie spoločného regionálneho alebo záujmového fondu, zriaďuje a zrušuje orgány potrebné na samosprávu obce a určuje náplň ich práce, udeľuje čestné občianstvo obce, obecné vyznamenania a ceny, ustanovuje erb obce, vlajku obce, pečať obce.

Hlavná kontrolórka obce (2016 – 2021): Ing. Kvetoslava Beráková

Funkciu hlavného kontrolóra obce zriaďuje obecné zastupiteľstvo. Hlavný kontrolór je zamestnancom obce, ktorý vykonáva kontrolnú činnosť obce. Je volený na šesť rokov.

3.2 Komisie pri Obecnom zastupiteľstve v Heľpe

Obecné zastupiteľstvo zriadilo komisie ako svoje stále alebo dočasné poradné, iniciatívne a kontrolné orgány. Komisie sú zložené z poslancov obecného zastupiteľstva a z ďalších osôb zvolených obecným zastupiteľstvom. Zloženie a úlohy komisií vymedzuje obecné zastupiteľstvo. Pri OZ v Heľpe pracuje 11 komisií:

1. Komisia mandátová a volebná
   PhDr. Vladimír Babeľa, Mikuláš Kukuľa, Bc. Mária Fedorová,
2. Komisia návrhová
   Mgr. Andrea Oravkinová, Ing. Milan Oravkin, Milan Málik,
3. Komisia finančná a obecného majetku
   Bc. Mária Fedorová, Emília Hyriaková, Mária Sidorová, Anna Bošeľová, Mgr. Andrea Tkáčiková,
4. Komisia mládeže a športu
   Vojtech Kysucký, Jaroslav Baťko, Mgr. Iveta Fiľová, Jozef Fiľo, Anna Rúfusová, Milan Málik,
5. Komisia školstva, vzdelávania a kultúry
   Milan Málik, Mgr. Alena Milanová, Mgr. Mária Fiľová, Mgr. Zuzana Štúberová, Mgr. Mária Kemková,
6. Komisia ochrany verejného poriadku a vybavovania sťažností v podmienkach obce
   PhDr. Vladimír Babeľa, Rudolf Riapoš, Jozef Bošeľa, Cyril Mešťan, Anna Babeľová,
7. Komisia obchodu, služieb a cestovného ruchu a podnikania
   Ján Kukuľa, Ing. Helena Melková, Pavel Zibrík, Alena Riapošová, Mgr. Mária Kemková,
8. Komisia sociálna
   Mgr. Iveta Hyriaková, Mária Lilková, PhDr. Andrea Ďurčová, Mgr. Adriana Maková, Mariana Latináková,
9. Komisia územného plánovania a investičnej výstavby
   Mikuláš Kukuľa, Ing. Marián Jánošík, Vladimír Kysucký, Michal Bošeľa, Anna Rúfusová,

10. Komisia na ochranu verejného záujmu

    Mgr. Andrea Oravkinová, Milan Málik, Vojtech Kysucký,

11. Komisia životného prostredia, poľnohospodárstva

    Ing. Milan Oravkin. Ján Riapoš, Ján Berák, Jana Koreňová, Ing. Martina Turčinová.

3.3 Obecný úrad v Heľpe

Obecný úrad je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu. Obecný úrad zabezpečuje organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva a starostu, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom. Prácu obecného úradu organizuje starosta. Obecný úrad zabezpečuje najmä písomnú agendu orgánov obce a orgánov obecného zastupiteľstva a je podateľňou a výpravňou písomností obce, odborné podklady a iné písomnosti na rokovanie obecného zastupiteľstva a komisií, vypracúva písomné vyhotovenia všetkých rozhodnutí starostu vydaných v správnom konaní, vykonáva nariadenia, uznesenia obecného zastupiteľstva a rozhodnutia starostu.

3.3.1 Zamestnanci obecného úradu

Pridelené referáty jednotlivých zamestnacov:

Mgr. Mária Kemková – vedenie kultúry, vzdelávania a športu, projektová manažérka, masmediálny referent, obecná knižnica,

Mgr. Andrea Tkáčiková – vedenie ekonomickej agendy, účtovníctva, rozpočtovníctva, výkazníctva obce, konsolidácia, dotácie a transfery, fakturácia, platobný styk, správa majetku,

Anna Rúfusová – mzdová agenda a výkazníctvo obce Heľpa,

PhDr. Andrea Ďurčová – personálna agenda zamestnancov obce, zabezpečovanie procesu verejného obstarávania, koordinácia realizácie investičných projektov, správa zmluvných vzťahov, ochrana prírody a krajiny, nájom objektov

Mariana Latináková – správa miestnych daní a poplatkov, správa cintorína, hrobových miest a domu smútku, pokladňa,

Ing. Martina Turčinová - podateľňa obecného úradu, pokladnica obce, odpadové hospodárstvo, životné prostredie, správa kanalizácie a ČOV,

Anna Babeľová - matričný úrad, evidencia obyvateľstva, osvedčovanie podpisov a fotokópii, spravovanie webového sídla, sekretariát stavebného úradu, rybárske lístky, rozhodnutia o pridelení súp. a orien. čísla, krízové riadenie,

Helena Ďuricová – koordinátorka aktivačnej činnosti.

3.4 Spoločné úradovne pre viaceré obce

Obec zriadila v súlade s ust. § 20 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z.n.p. v roku 2003 spoločné úradovne na prenesený výkon štátnej správy na 3 úsekoch.

3.4.1 SpÚ v oblasti územného plánovania a stavebného poriadku, ochrany životného prostredia, cestnej dopravy a pozemných komunikácii

– spracovanie príslušnej odbornej agendy na uvedených úsekoch preneseného výkonu štátnej správy pre obce: Heľpa, Vaľkovňa, Telgárt.
Ing. Emil Caban - externý samostatný odborný referent Spoločného stavebného úradu

3.4.2 SpÚ v oblasti sociálnej pomoci a opatrovateľskej služby

– spracovanie príslušnej odbornej agendy na uvedenom úseku pre obce: Bacúch, Braväcovo, Polomka, Závadka nad Hronom, Heľpa, Pohorelá, Vaľkovňa, Telgárt.
Mgr. Ivana Jankurová - spracovanie sociálnej agendy Spoločného úradu pre opatrovateľskú službu.

3.4.3 SpÚ v oblasti školstva

– spracovanie ekonomickej a mzdovej agendy na uvedenom úseku pre Základné školy:
Heľpa, Šumiac, Telgárt.
Ing. Ľubica Oravkinová - vedenie ekonomickej agendy a účtovníctva, rozpočtovníctva, výkazníctva Spoločného školského úradu

Anna Rúfusová – mzdová agenda a výkazníctvo Spoločného školského úradu

4 POSLANIE, VÍZIA A CIELE OBCE

Poslanie vyjadruje prečo obec Heľpa existuje, vízia prezentuje predstavu o (ideálnej) budúcnosti obce a hodnoty prezentujú princípy fungovania obce (v čo samospráva verí), resp. spôsob, akým obec Heľpa realizuje svoje poslanie a napĺňa víziu.

4.1 Poslanie obce

Poslaním obce Heľpa je slúžiť obyvateľom obce, efektívne a transparentne vynakladať zdroje pre rozvoj obce a rozvíjať obec pri zachovaní jej tradičnej kultúry.

4.2 Vízia obce

Obec Heľpa sa stane príjemným miestom pre život obyvateľov s rozvinutou infraštruktúrou a s vysokým štandardom služieb a centrom tradičnej ľudovej kultúry regiónu, ktoré láka návštevníkov zo širokého okolia.

4.3 Hodnoty obce

Medzi hodnoty, s pomocou ktorých chce obec Heľpa dosiahnuť svoju víziu, patrí čestnosť, otvorenosť, pracovitosť, spoľahlivosť a udržateľnosť.

4.4 Ciele obce

Ciele obce definujú konkrétne výsledky, ktoré jednoznačne odzrkadľujú postup smerom k napĺňaniu zámerov. Pri programovom rozpočtovaní rozlišujeme tri druhy cieľov:

- výstupové ciele - vyjadrujú konkrétne výstupy, tzn. tovary a služby produkované subjektom samosprávy;
- krátkodobé výsledkové ciele - vyjadrujú okamžité výsledky, ktoré sa prejavia po relatívne krátkom čase (približne do, resp. okolo 1 roka) ako priamy efekt pôsobenia výstupov;
- strednodobé výsledkové ciele - vyjadrujú výsledky, ktoré sa majú dosiahnuť za obdobie dlhšie ako jeden rok. Formulujú sa na obdobie 3 – 5 rokov.

Zámery a ciele programov obce:

1. Profesionálny manažment, administratíva a kontrola garantujúce rast a rozvoj obce,
   - Zodpovedné a objektívne riadenie samosprávy obce Heľpa,
   - Zabezpečiť nezávislú kontrolu hospodárenia samosprávy,
   - Dosiahnuť najvyššiu možnú účasť obce na významných samosprávnych fórach,
   - Zabezpečiť trvalý rozvoj obce,
   - Zabezpečiť propagáciu a prezentáciu obce na webovej stránke, v regionálnej tlači.
2. Kvalitné služby samosprávy pre všetkých obyvateľov a návštevníkov obce,
   - Zabezpečiť podmienky pre slávnostné obrady,
   - Zabezpečiť výkon matričnej činnosti, evidencie obyvateľstva, overovania listín a podpisov,
   - Zabezpečiť starostlivosť o obecný cintorín a dom smútku,
   - Zabezpečiť informovanosť obyvateľov obce o aktuálnom dianí a pripravovaných aktivitách,
   - Zabezpečiť správu a údržbu zdravotného strediska,
   - Zabezpečiť efektívnu správu obecných objektov,
   - Zabezpečiť výkon činnosti spoločných úradovní,
   - Zabezpečiť dôstojný priebeh volebného aktu,
   - Zabezpečiť činnosť materského centra.
3. Obec pripravená na krízové situácie,
   - Zabezpečiť výkon činnosti Dobrovoľného hasičského zboru obce Heľpa,
   - Zabezpečiť výkon činnosti na úseku civilnej ochrany,
   - Zabezpečiť bezpečnosť obyvateľov a zamestnancov obce.
4. Bezpečné, dostupné a udržiavané komunikácie v každom ročnom období,
   - Zabezpečiť letnú a zimnú údržbu miestnych komunikácií a chodníkov v obci.
5. Účinný systém zberu a likvidácie odpadu v obci s dôrazom na kvalitu životného prostredia,
   - Zabezpečiť pravidelný zber a odvoz v obci,
   - Zabezpečiť funkčnú kanalizačnú sieť v obci,
   - Zabezpečiť prevádzku zberného dvora.
6. Kvalitný a efektívny školský systém,
   - Zabezpečiť priestory pre výchovno-vzdelávací proces v základnej škole,
   - Zabezpečiť výchovno-vzdelávací proces v materskej škole,
   - Zabezpečiť výchovno-vzdelávací proces pre žiakov základnej umeleckej školy,

- Zabezpečiť kvalitné a dostupné stravovanie pre deti.

7. Obec podporujúca všetky športové aktivity,
   - Podporiť športové aktivity v obci,
   - Zabezpečiť kvalitnú športovú infraštruktúru.
8. Kultúra pre všetkých obyvateľov obce,
   - Vytvoriť podmienky pre organizovanie kultúrnych aktivít v obci,
   - Vytvoriť podmienky pre organizovanie kultúrnych aktivít na amfiteátri,
   - Zabezpečiť dostupnosť literatúry pre všetky vekové skupiny obyvateľstva,
   - Podporovať spoločenské aktivity v obci,
   - Zabezpečiť stálu expozíciu pre múzeum.
9. Infraštruktúra pre kvalitný život, oddych a zábavu,
   - Zabezpečiť bezporuchovú prevádzku verejného osvetlenia,
   - Zabezpečiť starostlivosť o verejnú zeleň v obci,
   - Zabezpečiť zdravé životné prostredie,
   - Zabezpečiť protipovodňové opatrenia.
10. Obec, z ktorej obyvatelia nemusia odchádzať,
    - Zabezpečiť správu bytového fondu obce,
    - Zabezpečiť kvalitnú infraštruktúru pre individuálnu bytovú výstavbu v obci.
11. Účinná sociálna sieť pre všetky skupiny obyvateľov,
    - Zabezpečiť kvalitnú opatrovateľskú službu v byte občana,
    - Poskytnúť pomoc obyvateľom obce v hmotnej a sociálnej núdzi,
    - Vytvoriť priestory a podporiť seniorov obce na spoločných stretnutiach,
    - Zabezpečiť starostlivosť o odkázaných klientov

5 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA KONSOLIDOVANÉHO CELKU

5.1 Konsolidovaný celok

5.1.1 Konsolidujúca účtovná jednotka – materská ÚJ

Názov:	**Obec Heľpa**
Štatutárny orgán:	Peter Hyriak - starosta obce
Sídlo:	976 68 Heľpa, Farská 588/2
IČO:	00 313 424
Dátum vzniku ÚJ:	r. 1990 na základe z. č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z.n.p.

5.1.2 Konsolidované účtovné jednotky – dcérske ÚJ so 100% podielom

Názov:	**Základná škola Heľpa**
Právna forma:	Rozpočtová organizácia obce s právnou subjektivitou
Štatutárny orgán:	Mgr. Alena Milanová - riaditeľka školy
Sídlo:	Školská 604/17, 976 68 Heľpa
IČO:	37 828 355
Dátum vzniku ÚJ:	1.7.2002

Názov:	**Základná umelecká škola Heľpa**
Právna forma:	Rozpočtová organizácia obce s právnou subjektivitou
Štatutárny orgán:	Erika Šandorová, akademická maliarka – riaditeľka školy
Sídlo:	Školská 590/3, 976 68 Heľpa
IČO:	51 098 989
Dátum vzniku ÚJ:	1.9.2017

5.1.3 Účtovná jednotka, v ktorej má konsolidujúca účtovná jednotka podiely, ktoré nespĺňajú podmienky na zahrnutie do konsolidovaného celku

Názov:	Stredoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s.
Právna forma:	akciová spoločnosť
Sídlo:	Partizánska cesta č.5, 974 01 Banská Bystrica
IČO:	36 056 006
Dátum vzniku:	01.09.2002, zápisom do obchodného registra

Základné imanie spoločnosti: 147 472 314,- Eur

Akcie spoločnosti: zaknihované cenné papiere na meno v menovitej hodnote 34,- Eur v 100% vlastníctve miest a obcí

Podiel obce na hlasovacích právach: 0,39 % (menej ako 20%) – akcie v počte 16 916 ks

5.2 Základná charakteristika materskej účtovnej jednotky

Obec Heľpa je samostatný územný samosprávny a správny celok SR. Združuje osoby, ktoré majú na jej území trvalý pobyt. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom č. 138/1991 Zb. o majetku obcí samostatne hospodári s vlastným majetkom a vlastnými príjmami, pričom výkon samosprávy je definovaný v zákone č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

5.2.1 Geografické údaje

Geografická poloha obce: okres Brezno, mikroregión Horehron

GPS súradnice: 48.86 a 19.96

Susedné mestá a obce: Brezno, Beňuš, Braväcovo, Bacúch, Polomka, Závadka nad Hronom, Pohorelá, Vaľkovňa, Šumiac, Telgárt

Celková rozloha kat. územia obce: 4172 ha

Nadmorská výška: 695 m.n.m. (stred obce)

Z administratívnosprávneho členenia obec Heľpa patrí do Banskobystrického samosprávneho kraja a okresu Brezno. Zároveň je členom mikroregiónu Horehron. Južná hranica jej katastrálneho územia susedí s okresom Revúca (konkrétne s obcou Muráň), severná s okresom Liptovský Mikuláš (obec Liptovská Teplička). Na západnej strane hraničí s katastrom obce Závadka nad Hronom a a na východe s katastrom obce Pohorelá.

Územie obce Heľpa sa nachádza na strednom Slovensku približne 30 km od okresného mesta Brezno. Katastrálne územie obce Heľpa má rozlohu 41,72 km^2 a rozprestiera sa vo východnej časti Horehronského Podolia ležiaceho na hornom toku rieky Hron, ktoré zo severnej strany lemujú Nízke Tatry a z južnej strany gemerská časť Slovenského Rudohoria. Najvyšším vrchom je Veľká Vápenica (1691 m.n.m.), ktorá leží v hlavnom hrebeni Nízkych Tatier asi v polovici vzdialenosti medzi sedlom Čertovica a Kráľovou hoľou. Stred obce je položený v 695 m.n.m. Rieka Hron prijíma z oboch strán iba krátke prítoky potokov Krivuľa, Teplica a je splavná až po ústie Dunaja. Pod sedlom Priehyba vyviera výdatný prameň uhličitej minerálnej vody. Územie obce sa z klimatického pohľadu zaraďuje do mierne chladnej oblasti, pričom v zastavanej časti obce dominuje chladná, vlhká kotlinová klíma s veľkou inverziou teplôt. Priestorové rozšírenie jednotlivých typov a druhov pôd ovplyvňuje geologická stavba, povrch a klimatické pomery, pričom sa prejavuje výšková zonalita. Pri rieke prevládajú ílovité a glejovité pôdy, na svahoch sa vyskytujú hnedé lesné podzolové pôdy. Na svahoch pohorí prevažuje ihličnatý les, miestami aj bukové porasty. Do chotára zasahujú Národné parky Nízke Tatry a Muránska planina, súčasťou ktorého je aj prírodná rezervácia so strmými zrázmi a skalnatými stenami Veľká Stožka, kde sa zachovali pôvodné lesné spoločenstvá pralesovitého rázu. Pre svoje klimatické podmienky sa v oblasti poľnohospodárstva venuje pestovaniu menej náročných plodín (raž, ovos, zemiaky). Po kalamite sú lesné priestory ovplyvnené ekonomickou činnosťou. Z hľadiska komplexného pohľadu na kvalitu životného prostredia tu neboli zaznamenané intenzívne negatívne zásahy do krajiny. Územie je charakterizované nižšou hustotou obyvateľstva 65 obyvateľov/km^2, nižšou koncentráciou priemyselných prevádzok a menšou hustotou dopravných ciest, takže si zachovalo relatívne nepoškodený charakter.

Obec Heľpa všeobecne záväzným nariadením s prihliadnutím na históriu obce a na významné nežijúce osobnosti určila názov 33 ulíc a verejných priestranstiev. Priebežne určuje a prideľuje stavbám súpisné a orientačné číslo, vedie ich evidenciu a na vlastné náklady zabezpečuje ich označenie tabuľkami rovnakého vzoru. V súčasnosti má obec 966 domov, 18 bytov.

5.2.2 Demografické údaje

Počet obyvateľov k 31.12.2018: 2585

Hustota obyvateľov: 62 obyv./km^2

Národnostná štruktúra: Slováci

Náboženské zloženie: rímsko- katolíci

Vývoj a štruktúra obyvateľstva:

rok	**2001**			**2011**			**2018**		
Obyvatelia podľa veku a pohlavia	**Muži**	**Ženy**	**Spolu**	**Muži**	**Ženy**	**Spolu**	**Muži**	**Ženy**	**Spolu**
0 – 3	40	36	76	38	30	68	36	43	79
4 – 6	47	45	92	29	29	58	25	28	53
7 – 14	164	174	338	92	93	185	87	81	168
15 – 17	76	72	148	46	48	94	32	35	67
18 – 60	953	879	1832	853	804	1657	774	727	1501
nad 60	183	350	533	260	431	691	274	443	717
Spolu:	**1463**	**1556**	**3019**	**1318**	**1435**	**2753**	**1228**	**1357**	**2585**

5.2.3 Ekonomické údaje

Počet nezamestnaných v Heľpe : 108

Miera nezamestnanosti v obci: 7,19 %

Počet nezamestnaných v okrese Brezno: 1411

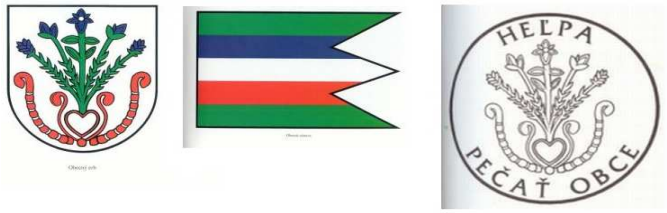
Miera nezamestnanosti v okrese Brezno: 6,98 %

Miera nezamestnanosti v Banskobystrickom kraji: 8,83 %

5.2.4 Symboly obce

Obec Heľpa využila právo na vlastné symboly a po ich zapísaní do Heraldického registra Slovenskej republiky ich používa pri výkone samosprávy. Obec označila erbom obce a vlajkou obce budovu, ktorá je sídlom jej orgánov, zasadaciu miestnosť obecného zastupiteľstva a úradnú miestnosť starostu obce. Pri výkone samosprávy používa na

rozhodnutia, oprávnenia a osvedčenia skutočností odtlačok úradnej pečiatky s erbom obce a názvom obce.

5.2.5 Logo obce

Obec nemá vytvorené vlastné logo a na písomnosti používa erb obce.

5.2.6 História obce

Najstaršia písomná zmienka o existencii obce pochádza z urbáru Muránskeho panstva z roku 1549, v ktorom habsburský generál Mikuláš zo Salmu spísal práva a povinnosti obyvateľov horehronských osád, medzi nimi aj Heľpy. V tomto súpise sa uvádza, že v Heľpe žijú bratia Jakub a Peter Heľpänskí na spoločnej usadlosti, kde chovajú 250 oviec. Teda najstaršími doposiaľ zistenými obyvateľmi obce boli pastieri oviec, nazývaní valasi. S rozširovaním plôch poľnohospodárskej pôdy sa postupne venovali aj pestovaniu poľnohospodárskych plodín a chovu dobytka. Takto sa z pôvodných pastierov už v 17. stor. stávali roľníci.

Z hľadiska náboženskej štruktúry obce mali v 16. storočí prevahu evanjelici nad katolíkmi. Neskôr sa obec preorientovala výlučne na katolícke náboženstvo. Heľpania si postavili drevený kostolík, neskôr si utvorili svoju farnosť a v roku 1806 si veriaci začali stavať nový kostol.

V druhej polovici 18. stor. sa začal rozvíjať železiarsky priemysel. Po vzniku Československej republiky sa v roku 1926 natrvalo zastavila práca v horehronských železiarňach. V období prvej Slovenskej republiky sa ekonomická a sociálna situácia obyvateľstva mierne zlepšila. Základné premeny sa uskutočňovali po 2. svetovej vojne. V období socializmu sa v obci vybudoval miestny rozhlas, športový štadión, verejné osvetlenie, obchodný dom, základná škola, telocvičňa, školské bytovky, prírodný amfiteáter, zdravotné stredisko, nové vodojemy a zreguloval sa potok Krivuľa, ktorý preteká obcou.

Po revolúcii v roku 1989 sa tempo rekonštrukcie a investičných akcií ešte zvýšilo. Vybudovali sa rozvody zemného plynu, kanalizácia, telefónne rozvody, zrekonštruovalo sa

námestie obce, postavila sa nová fara, dom smútku, lyžiarsky vlek, zrekonštruovalo sa okolie kostola a ulice dostali nový asfaltový koberec.

Od roku 1966 sa každoročne konajú koncom júna Horehronské dni spevu a tanca a od r. 1999 začiatkom júna detský folklórny festival Kolovrátok.

Heľpa si pre svoju nádhernú scenériu našla svojich obdivovateľov, ktorí sa do tohto kraja veľmi radi vracajú.

5.2.7 Pamiatky

Rímsko-katolícky kostol z r. 1806 je zasvätený Nanebovzatej Panne Márii. V posledných rokoch bola uskutočnená rekonštrukcia jeho interiéru aj exteriéru. Pri kostole sa nachádza cintorín, ktorý dostala obec do správy v r. 2009 a previedla požadované úpravy jeho vzhľadu.

Obnovený pamätník padlých hrdinov I. a II. svetovej vojny.

V obci možno vidieť ešte niekoľko desiatok zachovaných drevených domov z 19. storočia.

V obci sa nachádza súkromné zariadenie na zbíjanie súkna - elektrická valcha z r. 1917.

5.2.8 Významné osobnosti

Obec navštívil aj známy umelec, fotograf, filmár a hudobník Prof. Karol Plicka, ktorý sa vyjadril, že tu našiel kroje, zvyky a ľudí v najčistejšej podobe. V roku 1928 natáčal v obci hry heľpianskej mládeže, ktoré zaradil do dokumentárneho filmu „Za slovenským ľudom“ a v roku 1933 do filmu „Zem spieva“. Tento film bol zaradený do klenotnice svetového fondu umenia. Boli v ňom zaznamenané zvyky, obyčaje, životný štýl a dobové kroje pre budúce generácie.

V obci pôsobili aj ďalší umelci, z ktorých treba spomenúť maliara Janka Alexyho, Zola Palugyuaya a spisovateľa Jozefa Cígera Hronského, ktorý námety pre svoje knihy „Jozef Mak“ a „Brondove rozprávky“ čerpal z heľpianskeho prostredia.

5.3 Základná charakteristika dcérskych účtovných jednotiek

5.3.1 Základné identifikačné údaje Základnej školy Heľpa

Názov školy:	Základná škola Heľpa
Adresa školy:	Školská 604/17
IČO:	37 828 355
Hlavná činnosť SK NACE:	80102 Základné školstvo
Telefón:	048/6186205
E-mail:	skola@zshelpa.edu.sk
www stránka:	helpazs.edupage.org
Zriaďovateľ školy:	Obec Heľpa
Dátum zriadenia:	1.7.2002

Organizačné členenie

1. Základná škola
2. Školský klub detí

Vedúci zamestnanci školy

Riaditeľka: Mgr. Alena Milanová

Zástupkyňa: Mgr. Daniela Čupková

Rada školy

Predseda:	Mgr. Zuzana Gergeľová
Pedagogickí zamestnanci:	Mgr. Mária Fiľová
	Mgr. Rastislav Riapoš
Nepedagogickí zamestnanci:	Anna Martincová
Zástupcovia rodičov:	Jana Naniášová
	Ing. Janka Oravkinová
	Miroslav Kutliak
Zástupcovia zriaďovateľa:	Mgr. Mária Kemková
	Bc. Mária Fedorová
	PhDr. Vladimír Babeľa
	Ing. Ľubica Oravkinová

Poradné orgány školy

Metodické združenie:	Mgr. Mária Bošeľová
Predmetová komisia prírodovedných predmetov:	Mgr. Jana Vojtková
Predmetová komisia spoločensko-vedných predmetov:	Mgr. Danka Čubáňová

Údaje o zamestnancoch

Druh pracovného pomeru:	TPP - 12 pedagogickí pracovníci
	2 nepedagogickí
	DPP - 6 pedagogickí
	Znížený úväzok – 3 pedagogickí
	2 nepedagogickí

Údaje o triedach a žiakoch

Počet žiakov školy: 201

Počet tried: 12

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Spolu:
Počet tried	2	1	1	2	1	1	2	1	1	12
Počet žiakov	32	21	17	33	17	16	35	19	11	201
Z toho ŠVVP		2	1	5	1	2	3	2	1	17
Z toho v ŠKD	16	10	7	10	1					44

Úspešnosť žiakov na prijímacích skúškach na stredné školy:

	Gym 8.roč	Gym Biling.	Gym 4. roč	SOŠ	SOU	OU	Iné	Spolu
prihlásení		2	2	9		1	1	11
prijatí		2	2	9		1	1	11
% úspešnosti		100	100	100		100	100	100

Výsledky externých meraní 9.roč.:

Názov	Počet žiakov	Úspešnosť v %	Celoslov. priemer v %
Monitor SJL	11	60,6	63,0
Monitor MAT	11	63,0	63,1

Výsledky externých meraní 5.roč.:

Názov	Počet žiakov	Úspešnosť v %	Celoslov. priemer v %
Monitor SJL	16	53,8	59,3
Monitor MAT	16	56,0	58,4

Stratégia školy

Transformácia školy na modernú, tvorivo-humanistickú, s orientáciou na osobnosť žiaka a rozvoj jeho kompetencií pre život v 21. storočí.

Škola ponúka

Edukáciu v príjemnom prostredí

- Možnosť integrácie žiakov so špeciálnymi potrebami v bežných triedach
- Využitie interaktívnych tabúľ vo vyučovacom procese vo všetkých učebniach

Vyučovanie cudzích jazykov

- prvý cudzí jazyk (anglický) už od prvého ročníka
- druhý cudzí jazyk (nemecký) od šiesteho ročníka

Informatická výchova

- práca s počítačom na vyučovaní
- počítačové záujmové krúžky
- elektronizácia vyučovania prostredníctvom tabletov
- informatika v ŠKD

Regionálna výchova

- zachovávanie zvykov a tradícií
- ľudový tanec a ľudový spev
- ľudový rozprávač
- tradičné horehronské jedlá
- zvykoslovia podľa ročných období

Bohatá mimoškolská činnosť

- 15 záujmových krúžkov (počítačový, redakčný, futbalový, florbalový ...)
- Detský folklórny súbor Heľpančok
- organizovanie zábavných popoludní a programov pre verejnosť
- turistika, vychádzky do prírody, korčuľovanie, plávanie
- fitnes priamo v škole, rozvoj telesnej výchovy a športu
- Detský prázdninový pobyt Mydlik

Výcviky

- Lyžiarsky výcvik
- Plavecký výcvik
- Škola v prírode

Prehľad výsledkov súťaží a olympiád

Názov súťaže	Počet žiakov	okr.kolo	kraj. kolo	národ. kolo
Šaliansky Maťko	70	2		
Hviezdoslavov Kubín	180	5	1	
Horehronská valaška	34	1	1	
Jar Kláry Jarunkovej	20	6		

Slávik Slovenska	190	3	1	1
Matematický KLOKAN	30	4		
Všetkovedko	16	8	3	
Futbalový turnaj ŽP	12	12		
LET S PLAY	21			
Pytagoriáda	40	1		
Olympiáda SJL	11	1		
Biologická olympiáda	2	2		
Olympiáda GEO	12			
Futbalový turnaj Telgárt	12	12		
Malý futbal	12	12		
Vybíjaná	15	15		
Atletické preteky Polomka	12	12		
Polomský Búčnik	14	14		
Chemická olympiáda	2	1	1	
Súťaž DMZ	5	5		
Ukáž, čo je v tebe	6	6		
Mladí hasiči	20	20		
Matematická olympiáda	15	10		
Míľniky 2. svetovej vojny	11	3		
Hovorme o jedle	201			
Mladý záchranár CO	4	4		

Aktivity a prezentácia na verejnosti

Exkurzie a výlety

- Výlet zameraný na spoznávanie pamätihodností krajského mesta, prírodovedného múzea v Banskej Bystrici a jej okolia

- Exkurzia a vyučovanie SJL v rodnom dome spisovateľa Jozefa Gregora Tajovského v Banskej Bystrici, časť Tajov.

- Exkurzia a vyučovanie SJL spojené s kvízom o štúrovcoch v Štátnej vedeckej knižnici v Banskej Bystrici, návšteva hudobného múzea.

- Pamätný deň v Kališti spojený s vyučovaním dejepisu v Pamätníku SNP v Banskej Bystrici.

- Výlet do Vysokých Tatier spojený s návštevou výstavy "Dobrá hračka" v Tatranskej Lomnici.

- Exkurzia v Múzeu zvoncov a ľudových tradícií Horehronia v Šumiaci.

- Exkurzia žiakov I. stupňa v Múzeu SNP v Banskej Bystricii spojená s návštevou Divadla "Na Rázcestí" - predstavenie Guliverove cesty.

- Výlet na hrad Slovenská Ľupča s výkladom v anglickom jazyku.

- Výlet do zábavného parku "Liptov".

- Výlet zameraný na kultúrne a prírodné pamiatky zapísané do zoznamu svetového kultúrneho dedičstva UNESCO - prehliadka Gombaseckej jaskyne a exkurzia v kaštieli Betliar, návšteva jeho záhrad a Mauzólea rodu Andrássy.
- Exkurzia do Železiarní v Podbrezovej (ZELPO).
- Environmentálna výchova v Dobročskom pralese.

Súťaže v prednese literárnych diel

- Hviezdoslavov Kubín
- Šaliansky Maťko
- Jar Kláry Jarunkovej v Šumiaci

Spevácke súťaže

- Slávik Slovenska,
- Horehronská valaška.

Výtvarné a literárne súťaže

- Súťaž „Ukáž, čo vieš“
- Kreslíme do Vrabčeka
- Čitateľská súťaž "O titul knihohlta"
- Vlastná tvorba - Báseň pre pani Kláru v rámci regionálnej súťaže Jar Kláry Jarunkovej v Šumiaci
- Výtvarná súťaž – Ovocie pre školy

Športové súťaže

- Na bicykli bezpečne,
- Futbalový turnaj „O pohár generálneho riaditeľa ŽP“.

Podujatia zamerané na ochranu prírody

- Zber papiera spojený so získavaním poznatkov o separácii odpadu
- Aktivity spojené s projektom Zelená škola
- Kto žije v pôde - aktivity s pracovníčkou NAPANT-u
- Zimná vychádzka po stopách zvierat
- Malá pomoc je veľká nádej - pomoc útulku zvierat v Brezne
- Pozorovanie zvierat v obore žiakmi z ŠKD pri ZŠ Heľpa
- Hovorme o jedle - národný projekt

- Deň mlieka - všetko o mlieku a mliečnych výrobkoch so žiakmi 1. stupňa
- Deň jablka
- Deň Zeme
- Súťaž o najlepšie separujúcu triedu - "Odpadko či Separko"

Tvorivé programy, slávnostné akadémie, vystúpenia žiakov

- Na našej škole ožili Lucie - vianočný program
- Po kolede - vinše, zvyky, pečenie oblátok a medovníkov
- Morena, Morena - jarné zvyky, vynášanie Moreny
- Angličtina hrou - tvorivá dramatika
- Horehronské dni spevu a tanca Heľpa 2018 - vystúpenie DFS Heľpančok pri ZŠ Heľpa
- Hravá matematika na múdrych schodoch
- Triedne televízne vysielanie na SJL
- Detský folklórny festival Kolovrátok - vystúpenie DFS Heľpančok pri ZŠ Heľpa
- Súťaž o najlepšieho detského ľudového rozprávača "Povedačky pri kolovrátku" v rámci prehliadky DFS Kolovrátok v Heľpe
- Slávnostný program venovaný najstarším občanom obce Heľpa - Mesiac úcty k starším
- Vianočná školská akadémia
- "Od Lucie do Vilije" - vianočná literárno-hudobná mozaika
- "Posolstvo Vianoc" v Domove seniorov vo Vaľkovni
- Fašiangový karneval v maskách
- Slávnostný program ku Dňu matiek na amfiteátri v Heľpe
- Cyklomaratón - Na bicykli deťom pre život 2019
- Do školy na bicykli
- Deň Zeme - aktivity zamerané na elimináciu odpadov zaťažujúcich našu planétu
- Deň narcisov - aktívne zapojenie sa do pomoci onkologickým pacientom
- Ako zachrániť život v ohrození - beseda so záchranárkou
- Pes Gordon - beseda s autorkou knihy
- 3. celoškolský Valentínsky ples
- Od Lucie do Vilie- vianočne pásmo na Starej fare
- Pravda o drogách - beseda s členom OZ Slovensko bez drog
- Európsky deň jazykov - súťažno-zábavný deň venovaný štátom Európskej únie

- Prednáška na tému Obchodovanie s ľuďmi v spolupráci so SNSĽP
- Prednáška na tému Kyberšikana s spolupráci SNSĽP
- Beseda s Laurou Petersen
- Olympijsky športový deň
- Európsky týždeň športu
- Olympiáda ľudských práv

Projekty, do ktorých je škola zapojená

- Zvýšenie kvality vzdelávania na Základnej škole Heľpa - Čitateľská, matematická a prírodovedná gramotnosť v základnej škole, dopytovo orientovaný projekt s trvaním od 1.2.2019 do 31.1.2021
- Digiškola
- Zelená škola
- Bezpečnosť a zdravie na školách - Dni zdravia v Základnej škole Heľpa
- Jablko je domáci lekár - týždeň zdravej výživy
- Športom proti obezite
- Prechádzky za zdravím
- E - testovanie
- Osobnosti, ktorých siločiary života sa dotkli Horehronia - projek zameraný na rozvoj čitateľskej gramotnosti
- Strom života významných osobností slovenského národa
- EKO trieda a jej aktivity
- Biodiverzita okolo nás - enviro projekt
- Vtáčie mestečko v náručí hôr - projekt zameraný na environmentálnu výchovu
- Tota Heľpa - projekt zameraný na rozvoj sociálnych a občianskych kompetencií žiakov školy
- Finančná sloboda OVB - projekt v spolupráci so spoločnoťou OVB Allfinanz Slovensko a.s. zameraný na rozvoj
- finančnej gramotnosti
- Hovorme o jedle
- Nechceme byť len múdri, ale aj zdraví - grantový program "Športujem rád a bezpečne

Voľnočasové aktivity

Názov záujmového krúžku	Počet detí	Vedúci
Futbalový	21	Mgr. Rastislav Riapoš
Krúžok ANJ	18	Lucia Dolinská
Matematický	11	Mgr. Mária Fiľová
Mladých priateľov poľovníctva	22	Bc. Mariana Blažečková
Orientácia v prírode	27	Mgr. Alena Milanová
Orientácia v prírode I.	28	Mgr. Danka Čubáňová
Potulky chotárom	19	Mgr. Mária Bošeľová
Potulky prírodou	16	Mgr. Andrea Oravkinová
Slovenský jazyk a literatúra hravo	11	Mgr. Daniela Čupková
Spoznaj rodný kraj	15	Mgr. Miroslava Tkáčiková
Šikovníček	15	Mgr. Miriam Puťošová
Školský klub detí	44	Marta Rusnáková
Športové hry - dievčatá	16	Mgr. Mária Mesarkinová
Športovo turistický	16	Mgr. Andrea Baťková
Tvorivé dielne	11	Mgr. Henrieta Kocmálová
Ukáž čo vieš	6	Marta Rusnáková
Zahrajko na cestách	14	Mgr. Janka Kutliaková

Materiálno-technické podmienky

Objekt školy sa skladá z jednej samostatnej budovy a telocvične. Škola má k dispozícii multifunkčné ihrisko v športovom areáli obce. Škola po komplexnej rekonštrukcii v roku 2011 neustále pokračuje v zlepšovaní úrovne exteriérov a interiéru školy. V lete 2016 prešla rekonštrukciou elektrických rozvodov.

Škola disponuje zrekonštruovanými resp. novovybudovanými odbornými triedami:

- školská čitáreň "Želka a Gitka"
- školská cvičná firma "FIN-BANK-HELP" - učebňa určená na rozvoj matematickej a finančnej gramotnosti
- fyzikálno-chemické laboratórium
- školská kuchynka
- školské fitness centrum
- oddychová zóna pre žiakov so zdravotným znevýhodnením
- počítačová učebňa
- multimediálna učebňa

- mobilná tabletová učebňa
- telocvičňa
- trieda - tvorivé dielne

Kmeňové triedy sú tematicky zamerané, napr. trieda tvorivej dramatiky v angličtine, bábkoherectva, geografie, histórie, literárnych dejateľov, trieda venovaná rodákovi Jankovi Riapošovi a pod.

V exteriéri školy bola vybudovaná nová EKO trieda. Nachádza sa v nej altánok vhodný na vyučovanie ľubovoľných vyučovacích hodín, bylinková špirála, pocitový chodník, meteorologická stanica, malé arborétum, hriadky so „zdravými rastlinami“ a pod. V EKO triede sa nachádza športová zostava pre žiakov ŠKD i 1. stupňa na boj proti obezite a na podporu zdravého životného štýlu. V tomto zmysle boli na dolnom podlaží školy vytvorené hracie polia na rozvoj pohybových aktivít.

Aby sa žiaci, pedagogickí a nepedagogickí pracovníci cítili čo najpríjemnejšie, veľký dôraz kladieme na estetické prostredie tried, chodieb, zborovne a učební. Na informačných tabuliach a vitrínach vo vstupnej hale majú možnosť žiaci, rodičia a široká verejnosť nájsť informácie o úspechoch a aktivitách školy. Žiaci majú možnosť vidieť svoje vlastné práce. Snažíme sa budovať priateľskú atmosféru medzi žiakmi navzájom, medzi žiakmi a pracovníkmi školy, medzi pedagógmi a rodičmi, ale aj širokou verejnosťou.

V prípade akýchkoľvek nejasností a problémov sa môžu obrátiť na „Ucho, ktoré ťa počúva“, ktoré je umiestnené pri schránke problémov žiakov. Na našej škole pracuje aj žiacky školský parlament, prostredníctvom ktorého žiaci môžu vstupovať do činnosti školy so svojimi návrhmi a nápadmi.

Modernizácia Základnej školy v Heľpe spočíva aj vo vytvorení bezprašného zdravého životného prostredia. Klasické čierne tabule, na ktoré sa písalo prašnými kriedami, sme vymenili za biele keramické magnetické tabule. Žiaci píšu špeciálnymi popisovačmi a napísané zotierajú špeciálnymi magnetickými stierkami.

Každá trieda je vybavená interaktívnou tabuľou, dataprojektorom, notebookom s príslušenstvom. Pre ľahšiu manipuláciu a rýchlejšiu prípravu na vyučovaciu hodinu sa príslušná technika ku každej tabuli sa nachádza v špeciálnych skrinkách.

Priestory školy sú bezpečné a zdraviu vyhovujúce. Na začiatku školského roka sú všetci pedagogickí pracovníci a žiaci poučení o bezpečnosti pri práci v triedach, laboratóriách, odborných učebniach a telocvičniach. Samostatné poučenie o bezpečnosti a ochrane zdravia vždy predchádza školským výletom, exkurziám, športovým sústredeniam, plavárňam.

Spolupráca školy s rodičmi

Škola má záujem o čo najlepšiu spoluprácu s rodičmi žiakov na všetkých úrovniach. Systematicky poskytujeme informácie rodičom o dianí v škole a o osobnom vývine ich dieťaťa. Dôležitú úlohu tu zohráva spolupráca rodičov s triednymi učiteľmi a výchovnou poradkyňou. Uskutočňujeme programy v spolupráci s rodičmi žiakov, ktoré sú zamerané napríklad na profesijnú orientáciu žiakov a výber budúceho povolania resp. strednej školy. Ide aj o rôzne prednášky, besedy, pomoc pri inštalácii výstav, organizovaní MDD a pod. Máme aj naďalej záujem o prehlbovanie aktívnej spolupráce rodičov, pedagógov a žiakov na dianí školy. Ide predovšetkým o podporu rozvoja záujmovej činnosti, besedy, súťaže, aktívnu pomoc v rámci regionálnej výchovy v zmysle plánu „Spolupráce rodiny a školy“. V neposlednom rade máme záujem organizovať podujatia zamerané na recipročné vzdelávanie rodičov a učiteľov. Aby sa zabezpečili dobré vzťahy rodičov a pedagógov navzájom, škola spolupracuje s rodičmi rôznymi formami, pričom ide o skupinové formy spolupráce s rodičmi - celoškolské a triedne schôdzky, besiedky, diskusie na vybraté témy, Dni otvorených dverí, Deň matiek, športové súťaže a pod. Individuálne formy spolupráce s rodičmi - napr. diskrétne poskytovanie informácií o známkach, o pokroku dieťaťa v učení a v správaní, ale aj poskytovanie informácií o ďalších aktivitách, ktoré sa na škole uskutočňujú. Všetky spomenuté aktivity majú preventívny charakter, pretože dobré partnerské vzťahy medzi učiteľmi a rodičmi zmenšujú potencionálne konflikty a problémy detí v škole.

Spolupráca školy a verejnosti

Základná škola Heľpa je moderná škola, ktorá je otvorená spolupráci s rôznymi spoločenskými organizáciami. Dlhodobo a úspešne spolupracuje s CPPPaP v Brezne, OO Policajného zboru v Pohorelej, OR Policajného zboru v Brezne, CŠPP v Revúcej, OZ Lesy Beňuš, NAPANT-om, OZ Slovensko bez drog, OVB Allfinanz Slovensko a. s., Slovenským národným strediskom pre ľudské práva, DÚHA - Dedinskou úniou heľpianskych aktivistov.

História školy

Prvý písaný záznam o heľpianskej škole je z roku 1736, kedy si obec vyvolila aj prvého učiteľa. Predpokladá sa, že pred týmto rokom navštevovali školopovinné deti z Heľpy školu v Pohorelej, pretože tam bola farnosť. Z tohto roku pochádza historická zmienka o učiteľovi Tockovičovi Hiláriusovi, ktorý učil v Heľpe až do r. 1754. V rokoch 1754 – 1784 tu vyučoval Martin Spissak, v rokoch 1784 – 1799 odovzdával školopovinným deťom

vedomosti Jozef Repaský a v rokoch 1799 – 1809 v Heľpe vyučoval Ondrej Horváth. Od r. 1809 až do r. 1837 v nej učil Juraj Szekeres.

Podľa kanonickej vizitácie z roku 1782 bola prvá školská budova drevená. Škola, ktorú postavila obec, mala dve miestnosti. Byt pre učiteľa a jednu priestrannú triedu. Školu navštevovalo 122 detí od Michala (29. septembra) do Juraja (24. apríla). V roku 1845 sa začalo vyučovať v kamennej škole. Išlo o bývalú faru pri potoku.

Rímsko-katolícku ľudovú školu v Heľpe v roku 1861 navštevovalo 130 chlapcov a 102 dievčat vo veku od 6 do 12 rokov. Žiaci prvé písmenká a číslice vpisovali griflíkom na azbestovú tabuľku. Vzhľadom na počet žiakov sa vyučovalo dvojsmenne. Najdlhšie pôsobiacim učiteľom v tomto období bol Ján Ďurčík, ktorý od r. 1822 vykonával funkciu pomocného učiteľa pri Jurajovi Szekeresovi a od roku 1837 pôsobil ako samostatný učiteľ. Z kroník sa dozvedáme, že škola v týchto rokoch mávala iba jedného učiteľa a iba náboženstvo vyučoval kňaz, ktorý bol zároveň je správcom. Ján Ďurčík za 50 rokov výkonu učiteľskej praxe dostal vyznamenanie od uhorského kráľa. Učil ešte celých ďalších desať rokov. Pokiaľ ide o obsah vyučovania v spomínanom období, išlo spočiatku o triviálnu školu, aké boli zriaďované v dedinách i mestách pre vyučovanie náboženstva a trívia (čítanie, písanie, počítanie). Je rovnako známe, že napríklad v roku 1862 sa na takýchto školách vyučovali nasledovné predmety: katechizmus, biblické dejiny, slovenčina, zemepis, počty, písanie, pravidlá mravného chovania.

V školskom roku 1904/1905 bola cirkevná, Rímsko-katolícka ľudová škola v Heľpe poštátnená. Do roku 1904 existovala škola ako rímskokatolícka cirkevná ľudová škola pod správou školskej stolice, ktorej predsedal miestny farár.

Škola pretransformovaním sa z cirkevnej na štátnu školu stratila možnosť rozhodovať o vyučovacom jazyku. Vyučovacím jazykom v heľpianskej škole sa stala maďarčina.

Rozsiahly požiar, ktorý vypukol v obci Heľpa 25. mája roku 1906 spôsobil, že stará budova školy ľahla popolom. V tom čase nová budova ešte nebola dostavaná, v dôsledku čoho sa vyučovanie prerušilo a vyučovať sa začalo až v novej budove školy dňa 3. januára 1907. Bola to štátna šesťročná ľudová škola, ktorej správcom do r. 1913 bol F. Cincík.

Po roku 1918 sa školstvo na Slovensku vyvíjalo v rámci Československej republiky. Úradným jazykom sa stala slovenčina. Organizácia školstva v prvých rokoch Československej republiky bola ešte podľa rakúsko-uhorských školských zákonov. Významným medzníkom bol rok 1922, kedy bol schválený tzv. Malý školský zákon, ktorý zaviedol povinné vyučovacie predmety na obecných (ľudových) školách a uložil zabezpečovať vyučovanie náboženstva na ľudových školách vo všetkých triedach po dve hodiny týždenne. Od

školského roka 1927/1928 bola povinná osemročná školská dochádzka. Je známe, že do roku 1924 bol správcom školy v Heľpe Imrich Horanský. V školskom roku 1925/1926 bol riaditeľom školy Dr. Ján Havaš a od roku 1926 prevzal správcovstvo Štátnej ľudovej školy Július Herchl. Pramene uvádzajú, že v školskom roku 1933/1934 vyučovalo v Štátnej ľudovej škole v Heľpe 11 učiteľov v siedmich ročníkoch. V školskom roku 1935/1936 bola zavedená ôsma trieda, v ktorej vyučoval učiteľ Dezider Vondra. Pestrá bola aj mimoškolská činnosť. V roku 1926 bola založená Organizácia dorastu československého červeného kríža, ktorá mala v desiatich triedach 150 členov. Pri kostole sa nachádzala ovocná škôlka. Viedli ju Augustín Sopko a Ján Ramaj. Rozvíjalo sa aj žiacke ochotnícke divadlo pod vedením Márie Ličkovej.

Po zániku Československej republiky a vzniku Slovenskej republiky nastali zmeny aj v školskej oblasti. V roku 1940 vyšiel zákon o ľudových školách, podľa ktorého sa tieto rozdeľovali na cirkevné a obecné. V zmysle tohto zákona bola Štátna ľudová škola v Heľpe pretransformovaná na Rímsko- katolícku školu.

V roku 1945 zaznamenávame vznik Štátnej meštianskej školy (Stredná škola Heľpa). Mala 101 žiakov v troch triedach a prvým riaditeľom bol Tibor Andraško. Vyučovanie prebiehalo v jednej budove spolu so Štátnou ľudovou školou Heľpa. V r. 1947 sa riaditeľom Strednej školy v Heľpe sa stal Augustín Sopko, ktorý túto funkciu vykonával až do roku 1953, kedy došlo k zlúčeniu škôl.

V r. 1948 vznikla Národná škola Heľpa, v tom čase v nej bol riaditeľom Július Herchl, ktorý v školskej kronike v školskom roku 1951/1952 ponúka zhodnotenie práce celej školy. Škola nastúpila na cestu socialistickej výchovy. Žiaci jednotlivých tried súťažili medzi sebou v dochádzke, prospechu, správaní, v zberoch. Každý pracovný deň sa začínal zhromaždením žiakov pred školou a pozdravom „Buď práci česť!“ Následne sa žiaci rozišli do tried, kde zaspievali prvú slohu Piesne práce alebo Piesne mieru. Vyučovanie žiakov v 3. až 5. ročníku pokračovalo päť až desať minútovým prehľadom dennej tlače (do školy chodilo až 30 druhov rôznych novín a časopisov). Nasledovala diskusia. V 1. a 2. ročníku namiesto čítania z tlače učitelia kládli žiakom jednoduché otázky: o vojne a mieri, o JRD, potrebe zberu liečivých rastlín a pod.

Dňa 5. marca 1951 bola založená Pionierska organizácia. Pri svojom založení mala 32 členov a niesla meno Petra Jilemnického. V roku 1950 bola v Heľpe zriadená aj Osobitná škola.

V roku 1953 došlo k zlúčeniu Strednej školy Heľpa a Národnej školy. Vznikla nová Osemročná stredná škola v Heľpe. Jej riaditeľom sa stal Ondrej Strapko. Túto funkciu

vykonával až do roku 1958. V rokoch 1959 - 1965 funkciu riaditeľa školy vykonával Michal Urban.

V školskom roku 1957/1958 mala škola 18 tried. V nich sa vyučovalo 571 žiakov. Škola mala iba 8 vhodných učební, ostatné učebne, ktoré boli k dispozícii boli núdzové a nevyhovujúce. Vyučovalo sa na pošte (dve triedy), v penzióne (dve triedy), v materskej škole (jedna trieda). V dvanástich triedach zostalo poldenné striedavé vyučovanie. Toto trvalo v heľpianskej škole nepretržite od roku 1929, čiže k spomínanému školskému roku 29 rokov. Škola nemala kabinety, učebné pomôcky boli na chodbe i v drevárni. Vzhľadom na danú situáciu uznesením rady Krajského národného výboru v Banskej Bystrici r. 1958 bola schválená investičná úloha pre novostavbu 13-triednej školy v Heľpe. V roku 1960 bola zavedená deväťročná povinná školská dochádzka.

Uvedený rok bol významným medzníkom aj preto, že sa škola premenovala na Základnú deväťročnú školu v Heľpe. Od roku 1962 sa vyučovalo v novej školskej budove. O rok neskôr bola dokončená telocvičňa. Počet žiakov základnej školy neustále stúpal, v roku 1964 sa na škole vyučovalo celkom 727 žiakov (361 chlapcov a 366 dievčat) v 22 triedach. V školskom roku 1965/1966 už funkciu riaditeľa školy vykonával Jozef Vozár (1965-1974). Ondrej Strapko založil hudobný krúžok. V dňoch 4. - 5. júna 1966 sa konal I. ročník Horehronských dní spevu a tanca v Heľpe a od vtedy hlboko poznačili záujmovú činnosť v základnej škole, ktorá v súčasnosti vyučuje regionálnu výchovu ako predmet.

V roku 1974 sa stal riaditeľom školy až do r. 1978 Ján Žiak. Za réžie Júlie Renčovej bola nacvičená divadelná hra „Ulička“. Konali sa rôzne súťaže a na konci školského roka 1972/1973 sa uskutočnila recipročná návšteva družobnej školy v štítoch. V školskom roku 1973/1974 pionieri oslavovali 25 výročie založenia PO SZM. Noví pionieri skladali slávnostný pioniersky sľub pri pamätníku padlých na námestí. V tomto školskom roku bola jedna budova starej školy daná do nájmu národnému podniku Tesla, čím sa ešte viac skomplikovala práca v škole. Žiaci 1. - 5. ročníka mali striedavé vyučovanie, družina bola umiestnená do zasadačky MNV. V základnej škole sa často striedali učitelia, ale určité jadro tu zotrvalo úctyhodné roky. V školskom roku 1977/1978 kronikárka zaznamenala slávnostné odovzdávanie občianskych preukazov, ktoré sa konalo na miestnom MNV.

V roku 1982 poslední deviataci opustili ZDŠ. Riaditeľom školy bol Ján Riaz. Od školského roku 1982/83 bola základná škola opäť osemročná.

Od r. 1982 do r. 1991 bol riaditeľom školy Juraj Halaj. V ďalšom období stáli vo vedení školy: Júlia Renčová, Jozef Murín, Pavol Siman a Danka Čubáňová. Od roku 2013 je riaditeľkou školy Alena Milanová.

V školskom roku 2010/2011 bola Základná škola v Heľpe zrekonštruovaná. Bola vymenená strecha školy, zateplené fasády, inštalované bolo nové osvetlenie. Nové dlažby boli položené na chodbách i v triedach. Zmodernizovaná bola aj šatňa a telocvičňa školy. Základná škola Heľpa sa stala v školskom roku 2014/2018 bezkriedovou školou, čo znamená, že klasické tabule a kriedy boli zamenené za biele magnetické tabule a popisovače. Na prvý stupeň boli zakúpené tabule triptych, na druhý stupeň jednodielne biele magnetické tabule. Vedľa nich sú v každej triede umiestnené interaktívne tabule a funkčné stolíky na umiestnenie notebookov a príslušenstva k tabuliam. V troch triedach sú namiesto interaktívnych tabúľ systémy Ibean. Regionálny deň v Základnej škole Heľpa znamenal, že škola dostala certifikát zaraďujúci ju ako školu s vyučovaním regionálnej výchovy.

V školskom roku 2013/2014 bola škola úspešná v mnohých projektoch. Vďaka nim i z vlastných zdrojov bola vytvorená aj oddychová zóna pre žiakov so zdravotným znevýhodnením. Nanovo bolo vybudované fyzikálno-chemické laboratórium, ktoré začalo slúžiť aj ako odborná učebňa biológie. Niekoľkokrát ročne škola uskutočňuje Deň otvorených dverí. Žiaci a všetci zamestnanci školy majú možnosť cvičiť v školskom fitnes centre. Novú tvár dostala jazyková i počítačová učebňa, do ktorej pribudli nové technické pomôcky, nábytok, interaktívna tabuľa. Kuchárske umenie si žiaci pod vedením svojich učiteľov i priateľov školy osvojujú v novej školskej kuchynke. Ide v podstate o multifunkčnú miestnosť, kde je kútik pre šikovné ruky, ktoré sa učia šiť na šijacích strojoch. Oblasť environmentálnej výchovy je významne podporená vyučovaním v EKO triede.

Od roku 2014 sa počas prvých dvoch prázdninových týždňov realizuje denný táborový pobyt pri ŠKD „Mydlik“. Žiaci tu majú k dispozícii stan, altánky, záhradný nábytok, šmýkačku, hojdačky a mnoho pomôcok na tvorivú prácu. Žiaci po zrekonštruovaní dielne a získaní vďaka projektu ŠIOV mnohých významných pomôcok, môžu získať odborné vedomosti a zručnosti spájajúce školu s praxou. Žiaci majú možnosť rozvíjať svoje záujmy v rámci krúžkovej činnosti, ktorá je veľmi pestrá.

Škola spolupracuje s mnohými spoločenskými organizáciami: policajným zborom, hasičmi, pravidelné besedy a tvorivé environmentálne dni a súťaže sa konajú v spolupráci so zamestnancami NAPANT-u.

5.3.2 Základné identifikačné údaje Základnej umeleckej školy Heľpa

Názov školy:	Základná umelecká škola Heľpa
Adresa školy:	Školská 590/3, 976 68 Heľpa
IČO:	51098989
Hlavná činnosť (SK NACE):	85520 Umelecké vzdelávanie
Telefón:	0948 070 166
E-mail:	erika.sandorova@helpa.dcom.sk
www stránka:	zushelpa.sk
Zriaďovateľ školy:	Obec Heľpa
Dátum zriadenia:	1.9.2017

Vedúci zamestnanci školy

Riaditeľka: Erika Šándorová, akad.mal.

Zástupkyňa: Mgr. Lucia Rochovská

Rada školy

Predseda: Mgr. art. Ihor Vlakh

Členovia: Mgr. art. Natália Lema, Mgr. Andrea Oravkinová, Martin Černák, Marianna Koreňová

Rada rodičov

Predseda: Stanislava Skladaná

Podpredseda: Mgr. Miroslava Tkáčiková

Členovia: Jozef Martinec, Anna Pribylinová, Iveta Martincová

Poradné orgány školy

Predmetová komisia klávesové nástroje – vedúca:	Lesya Vlachová
Predmetová komisia strunové nástroje a spev – vedúca:	Mgr.art. Andrea Kirschová
Predmetová komisia hudobná teória – vedúca:	Jana Babeľová, DiS.art.
Predmetová komisia výtvarného a literárno-dramatického odboru – vedúca:	Mgr.art. Zuzana Šajgalíková Tirindová
Vedúca hudobného odboru:	Mgr.art. Natália Lema

Vedúca výtvarného a literárno-dramatického odboru: Mgr.art. Zuzana Šajgalíková Tirindová

Umelecká rada

Predseda: Mgr. Lucia Rochovská

Členovia: Erika Šándorová, akad.mal., Mgr. art. Natália Lema, Mgr. art. Zuzana Šajgalíková Tirindová, Mgr. art. Andrea Kirschová, Lesya Vlachová

Údaje o zamestnancoch

V škole pôsobí 6 pedagógov na plnom úväzku, z toho 4 v hudobnom a 2 vo výtvarnom odbore. Celkovo najpočetnejšie zastúpenie v škole má hudobný odbor, kde dominujú učitelia hry na klávesových nástrojoch. Ďalej sú to husľová trieda a spev, akordeón. Z pedagógov na čiastočný úväzok sú 3 pedagógovia v hudobnom odbore, 1 v literárno-dramatickom odbore. Všetci pedagógovia spĺňajú kvalifikačné požiadavky, siedmi s vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa, z toho dvaja s prvou atestáciou a štyria s vyšším odborným vzdelaním

Údaje o žiakoch

Najpočetnejšiu skupinu tvoria žiaci základných škôl, t.j. žiaci mladšieho a stredného školského veku, v prípravných ročníkoch a na prvom stupni 211. Druhý stupeň navštevuje 16 žiakov. Prevládajú žiaci s trvalým pobytom v obci Heľpa.

Šk. rok 2018/2018	Hudobný odbor	Výtvarný odbor	Literárno-dramatický odbor	SPOLU
Počet žiakov k 15.9.2018	120	92	18	224

Prípravné štúdium

	Hudobný odbor	Výtvarný odbor	Literárno-dramatický odbor	SPOLU
Počet prijatých žiakov k 30.6.2018	18	11	1	30

Údaje o počte absolventov

ODBOR	Absolventi I.st.	Absolventi II.st.	Absolventi I.st. pokračujúci
Hudobný	5	3	3
Výtvarný	4	0	1
LDO	0	0	0
SPOLU	9	3	4

Organizácia školy

ZUŠ organizuje vyučovanie v prípravnom štúdiu, v základnom štúdiu I. a II. stupňa, v štúdiu pre dospelých, v skrátenom a rozšírenom štúdiu.

Prípravné štúdium má najviac dva ročníky. Je určené pre deti predškolského veku alebo žiakov od 6 rokov.

Základné štúdium sa člení na dva stupne. Prvý stupeň má najviac 9 ročníkov, druhý stupeň má najviac 4 ročníky. Prvý stupeň sa člení na prvú a druhú časť. Prvá časť má najviac 4 ročníky, druhá časť má najviac 5 ročníkov.

Pre žiakov druhého stupňa, ktorí nenavštevovali prvý stupeň, je možné zriadiť jednoročné prípravné štúdium.

Rozšírené štúdium je určené žiakom, ktorí v základnom štúdiu preukážu mimoriadne nadanie a vynikajúce študijné výsledky. Návrh na zaradenie žiaka do rozšíreného štúdia predkladá triedny učiteľ riaditeľovi školy do 31. marca. Ten má právomoc zaradiť žiaka do rozšíreného štúdia v nasledujúcom školskom roku.

Skrátené štúdium je určené pre žiakov, pripravujúcich sa na stredné alebo vysoké školy s umeleckým alebo umelecko-pedagogickým zameraním.

Štúdium pre dospelých je určené uchádzačom, ktorí si chcú doplniť alebo rozšíriť svoje umelecké vzdelanie, má štyri ročníky.

Na základe žiadosti žiaka alebo jeho zákonného zástupcu môže riaditeľ školy povoliť prerušenie štúdia.

Profil školy

Základná umelecká škola v Heľpe poskytuje svojim žiakom umelecké vzdelanie už druhé desaťročie. V súčasnosti je plne organizovanou, verejnou, záujmovou, výchovno-vzdelávacou inštitúciou, poskytujúcou polyestetický charakter vyučovania. Navštevuje ju 227 žiakov, ktorým poskytuje vyučovanie v prípravných ročníkoch, v prvom a druhom stupni základného štúdia, ďalej ponúka formu rozšíreného vyučovania pre žiakov s mimoriadnymi schopnosťami a predpokladmi pre nadväzujúce umelecké vzdelávanie, skrátené vyučovanie pre študentov pripravujúcich sa na prijímacie skúšky na odborné školy a štúdium pre dospelých.

V hudobnom odbore sa vyučuje hra na klavíri, keyboarde, husliach, gitare, akordeóne, predmet spev a hlasová výchova.

Výtvarný odbor ponúka vyučovanie v základných disciplínach, ako sú kresba, maľba, grafické techniky, modelovanie a tvarovanie.

V literárno-dramatickom odbore je vyučovanie na 1. stupni zamerané na dramatickú prípravu a slovesnosť, pohyb, prednes a prácu v súbore, na 2. stupni sú to základy a dejiny dramatickej tvorby, hudobná a hlasová príprava, štúdium rolí a umelecký prednes**.**

O úspešnej práci školy, jej pedagógov a žiakov, svedčí množstvo diplomov, ocenení z regionálnych, celoslovenských i medzinárodných súťaží, ktorými sa ZUŠ v Heľpe môže popýšiť.

Plody vzdelávacej práce sa odzrkadľujú aj v tom, že žiaci profesionálne posilňujú chrámovú cirkevnú hudbu, ľudové hudby, umelecké telesá a spevácke skupiny, jedným slovom pomáhajú zvyšovať úroveň kultúrneho života obce a horehronského regiónu.

Mnohým absolventom ZUŠ v Heľpe umenie učarovalo a rozhodli sa mu profesionálne venovať. Vzdelávajú sa na stredných a vysokých umelecky zameraných školách. Niektorí z nich boli alebo stále sú začlenení do pedagogického kolektívu základnej umeleckej školy a spolu s ostatnými úspešnými hudobníkmi, heľpianskymi rodákmi, tvoria bohatú umeleckú rodinu, na ktorú sme právom hrdí.

Základným zameraním školy zostáva práca žiakov a pedagógov na umeleckom tvare z hľadiska zachovania a rozvíjania európskeho a svetového kultúrneho dedičstva, poskytovania orientácie v jeho bohatstve a rozmanitosti a prostredníctvom uceleného umeleckého vzdelania rozvinúť schopnosti, uplatniť získané poznatky a zručnosti v osobnom a kultúrno-spoločenskom živote.

Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Základná umelecká škola spolupracuje s Občianskym združením Horehrončok, s materskou a základnou školou. Prebieha formou výchovných koncertov, hudobných a divadelných vystúpení, ktoré sa stali každoročnou tradíciou.

Materiálno-technické zabezpečenie

Materiálno-technické zabezpečenie je determinované rozpočtom školy, ktorá je v rámci originálnych kompetencií financovaná z podielových daní obce. Výšku príspevku zákonného zástupcu žiaka na čiastočnú úhradu nákladov spojených so štúdiom určuje zriaďovateľ vo VZN obce v závislosti od aktuálnej výšky sumy životného minima. Nezanedbateľným je aj príspevok rodičov do Občianskeho združenia Horehrončok pri ZUŠ, vďaka ktorému sme tento školský rok mohli zakúpiť nové piano a pre žiakov zorganizovať sústredenia a workshopy.

Škola ako životný priestor

Priestory školy esteticky dotvárajú práce žiakov výtvarného odboru, ktoré sú umiestnené v priestoroch školy. Povinnosťou triednych učiteľov je dbať o esteticky vkusne upravené triedy a dodržiavanie základov hygieny seba aj svojich žiakov.

Povinnosťou školy ako inštitúcie celospoločenského významu je zabezpečiť bezpečné a zdraviu vyhovujúce podmienky v priestoroch určených na vyučovanie. Každoročne sú žiaci školy na prvej vyučovacej hodine svojimi triednymi učiteľmi oboznámení s vnútorným poriadkom školy. Škola zabezpečuje pravidelné školenia zamestnancov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci na základe zmluvy o službách BOZP a PO.

Školský vzdelávací program charakterizuje školu ako miesto aktívneho a radostného poznávania umenia v príjemnom, estetickom a bezpečnom prostredí, v atmosfére, ktorá rešpektuje individualitu každého žiaka a rozvíja vzťah učiteľ – žiak - rodič, založený na vzájomnom rešpekte, dôvere a otvorenej komunikácii. Vhodnou motiváciou vychovávame všestranne rozvinutých jedincov s kladným celoživotným vzťahom k umeniu, ktorí sú schopní sa samostatne aktívne umelecky prejaviť.

Prehľad výsledkov súťaží

Názov súťaže	Počet zapojených žiakov	Zlaté pásmo/ 1. miesto	Strieborné pásmo/ 2. miesto	Bronzové pásmo/ 3. miesto	Čestné uznanie/ iné
Mládež spieva, BB	DSZ Felix	x			
Hviezdy hrajú srdcom	3				
Mládež spieva Prievidza	DSZ Felix	x			x
Piano v modernom rytme, Bojnice	2		x	x	
Názvy výtvarných súťaží					
Dedina ako ju vidím ja		x			
Vianočná pohľadnica Bojnice		x	x	x	x

Lidice, Česká republika					x
Dobšinského ľudové rozprávky, Bojnice		x			
O Bomburovu šabľu, Brezno			x		
Bohúňova paleta- medzinárodná súťaž, Dolný Kubín				x	

Koncerty, výstavy a vystúpenia žiakov a učiteľov

August, September

- Spoločné vystúpenie zboru Felix s Rusin Čendeš Orchestra
- SIAF – Zlaté krídla – účasť zboru Felix na galakoncerte na Sliači
- 5. Výročie zboru Felix a výstava výtvarných prác žiakov ZUŠ na „starej´´ fare
- Vytváranie sypaných obrazov a ich výstava v kostole

Október

- Návšteva divadla ZUŠ v divadle BB, predstavenie: Ružové kráľovstvo
- Koncert pre seniorov LUNA v Brezne a tvorba a odovzdávanie pozdravov

November

- Zbor Felix - „ Kočičí písne´´ v SOS BB
- výchovný koncert pre MŠ Heľpa
- vytváranie kvetinových aranžmánov na hroby kňazov

December

- Mikulášsky koncert pre 1. stupeň ZŠ Heľpa
- Príprava výtvarnej výstavy a vianočných pozdravov
- Mikulášsky koncert pre 2. stupeň ZŠ Heľpa
- výchovný koncert pre MŠ Pohorelá
- účinkovanie našich žiakov a ľudovej hudby pri ZUŠ na Vianočný koncerte v kostole a príprava výstavy výtvarných prác na koncert

Január

- nahrávanie videoklipu DSZ Felix

Marec

- koncert filmovej a populárnej hudby v ZUŠ Heľpa

Apríl

- BB – vystúpenie DSZ Felix v programe Diplomovej práce Mgr. art. A. Kirschovej

Máj

- Deň matiek v Bacúchu – vystúpenie žiakov ZUŠ
- Deň matiek v Heľpe – vystúpenie žiakov ZUŠ
- Kolovrátok – vystúpenie Ľudovej hudby ZUŠ pod vedením Mgr. art. Igora Vlacha a DSZ Felix pod vedením Mgr.art. A. Kirschovej
- Účasť DSZ Felix v celoštátnej prehliadke detských zborov v Prievidzi

Jún

- Absolventský koncert ZUŠ a Absolventská výstava
- Koncert žiakov a výstava prác žiakov ZUŠ vo Farskej záhrade
- Natáčanie videoklipu DSZ Felix v spolupráci so SĽUK-om
- Natáčanie videoklipu DSZ Felix na Amfiteátri
- Vystúpenie DSZ Felix v Halíči.
- Horehronské dni spevu a tanca – výstava výtvarných prác žiakov v priestoroch ZUŠ a na nádvorí
- Cyklomapy Horehronia

V prvom aj druhom polroku učitelia HO pravidelne usporadúvajú so žiakmi triedne besiedky a koncerty, literárno-dramatický odbor sa prezentuje formou divadelných predstavení a učitelia VO pripravujú výstavy výtvarných prác.

6 PLNENIE FUNKCIÍ OBCE

Obec financuje svoje potreby predovšetkým z vlastných príjmov, dotácií zo štátneho rozpočtu a z ďalších zdrojov. Na plnenie svojich úloh používa aj návratné zdroje financovania a prostriedky mimorozpočtových peňažných fondov. Na plnenie rozvojových programov obce a na plnenie iných úloh, na ktorých má štát záujem, boli obci poskytnuté štátne dotácie. Svoje úlohy obec financuje aj z prostriedkov združených s inými obcami, zo samosprávneho kraja a od iných právnických a fyzických osôb.

Majetkom obce sú veci vo vlastníctve obce a majetkové práva obce. Majetok obce slúži na plnenie úloh obce, zveľaďuje a zhodnocuje sa, a obec sa ho snaží vo svojej celkovej hodnote zásadne nezmenšený zachovať. Darovanie nehnuteľného majetku obce je neprípustné. Majetok obce sa používa na verejné účely, na podnikateľskú činnosť a na výkon samosprávy obce. Zásady hospodárenia s majetkom obce určuje obecné zastupiteľstvo. Obec môže zveriť svoj majetok do správy rozpočtovej organizácii, ktorú zriadila podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy. Obec môže vložiť svoj majetok ako vklad do obchodnej spoločnosti alebo môže zo svojho majetku založiť právnickú osobu. Obec môže upustiť od vymáhania majetkových práv, ak dôvody pre trvalé alebo dočasné upustenie určí v zásadách hospodárenia s majetkom obce.

Podiely na daniach v správe štátu upravuje zákon č. 564/2004 Z.z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Dotácie na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy sa zabezpečujú prostredníctvom správcu kapitoly štátneho rozpočtu, do ktorého vecnej pôsobnosti patrí výkon štátnej správy, ktorý sa preniesol na obec. Poskytujú sa na základe zákona č. 597/2003 Z.z. o financovaní základných škôl a školských zariadení. Do prijatia prostriedkov štátneho rozpočtu obcou na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy môže obec použiť na ich úhradu vlastné príjmy. Po prijatí prostriedkov ŠR obec zúčtuje prostriedky v prospech svojho rozpočtu.

Ďalšie dotácie v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok sa zabezpečujú prostredníctvom Ministerstva financií SR alebo správcu rozpočtovej kapitoly ŠR, do ktorého vecnej pôsobnosti patrí činnosť, ktorá sa má financovať.

6.1 Samosprávne funkcie obce

Bezpečnosť

- zabezpečovanie verejného poriadku v obci,
- zriaďovanie a rušenie výkonných, kontrolných a poradných orgánov, najmä obecnej rady, komisií a určovanie náplne ich prác, zriaďovanie a rušenie ďalších svojich orgánov a útvarov, ak tak ustanovuje osobitný zákon.

Bývanie

- obstarávanie a schvaľovanie programov rozvoja bývania a spolupôsobenie pri vytváraní podmienok na bývanie v obci,
- správa bytového fondu.

Cintoríny

- údržba obecného cintorína.,
- prvádzkovanie Domu smútku.

Dane a poplatky

- rozhodovanie o veciach miestnych daní a poplatkov a výkon ich správy,
- rozhodovanie o zavedení a rušení miestnej dane alebo miestneho poplatku,
- určovanie náležitostí miestnej dane alebo miestneho poplatku a verejnej dávky.

Doprava

- miestna verejná doprava,
- umiestňovanie zastávok autobusovej dopravy.

Kontrola

- vytváranie účinného systému kontroly,
- zriaďovanie funkcie hlavného kontrolóra a určovanie rozsahu pracovného úväzku,
- výkon kontrolnej činnosti obce,
- predkladanie plánu kontrolnej činnosti,
- vypracúvanie odborných stanovísk k návrhu rozpočtu a k návrhu záverečného účtu,
- predkladanie správy o kontrolnej činnosti,
- spolupráca so štátnymi orgánmi vo veciach kontroly,
- vykonávanie kontroly na požiadanie zastupiteľstva,
- účasť na previerkach, kontrolách, vybavovaní sťažností a oznámení, ktoré uskutočňujú orgány obce.

Kronika

- vedenie kroniky.

Kultúra a kultúrne pamiatky

- údržba kultúrnych zariadení, pamiatok, pamiatkových území a pamätihodností obce,
- utváranie a ochrana podmienok pre kultúru,
- ochrana kultúrnych pamiatok.

Majetok a hospodárenie

- rozhodovanie o všetkých úkonoch súvisiacich so správou obce a jej majetku; výkon hospodárenia s hnuteľným a nehnuteľným majetkom a s majetkom vo vlastníctve štátu,
- zveľaďovanie a zhodnocovanie vlastného majetku,
- určovanie zásad hospodárenia a nakladania s majetkom,
- zostavovanie a schvaľovanie rozpočtu a záverečného účtu obce a jeho zmeny, kontrola jeho čerpania a schvaľovanie záverečného účtu,
- rozhodovanie o prijatí pôžičky, o prevzatí dlhu a o prijatí ručiteľského záväzku,
- vedenie účtovníctva,
- vykonávanie vlastnej investičnej činnosti a podnikateľskej činnosti v záujme zabezpečenia potrieb obyvateľov obce a rozvoja obce,
- zakladanie, zriaďovanie, rušenie a kontrola rozpočtových, príspevkových organizácií a iných právnických osôb a zariadení,
- starostlivosť o všestranný rozvoj územia a o potreby obyvateľov.

Matrika

- matričná činnosť

Miestne komunikácie

- zabezpečovanie výstavby, údržby a správy miestnych komunikácií

Odpady

- odpadové hospodárstvo

Ochrana spotrebiteľa

- plnenie úloh ochrany spotrebiteľa,
- vytváranie podmienok pre zásobovanie obce, určovanie pravidiel času predaja v obchode, času prevádzky služieb,
- spravovanie trhovísk a dozor na trhoviskách.

Osvedčovanie listín

- osvedčovanie listín a podpisov na listinách.

Podnikanie

- vydávanie stanovísk alebo vyjadrení k podnikateľskej a inej činnosti právnických a fyzických osôb a umiestneniu prevádzky na území obce,
- usmerňovanie ekonomickej činnosti v obci.

Sociálna pomoc

- plnenie úloh na úseku sociálnej pomoci,
- zabezpečovanie opatrovateľskej služby.

Spolupráca

- spolupráca s politickými stranami a hnutiami, občianskymi združeniami a inými právnickými a fyzickými osobami,
- zriaďovanie združení obcí a spolupráca s inými obcami,
- spolupráca s územnými a správnymi celkami alebo s úradmi iných štátov, ktoré vykonávajú miestne funkcie,
- schvaľovanie dohôd o medzinárodnej spolupráci a členstva obce v medzinárodnom združení.

Sťažnosti

- vybavovanie sťažností.

Súpisné a orientačné čísla

- určovanie súpisných a orientačných čísel stavieb,
- vedenie evidencie súpisných čísel a evidencie orientačných čísel.

Šport

- údržba športových zariadení,
- utváranie a ochrana podmienok pre telesnú kultúru a šport.

Ulice a verejné priestranstvá

- určovanie a menenie názvov ulíc a iných verejných priestranstiev,
- starostlivosť o verejné priestranstvá.

Územné plánovanie a stavebný poriadok

- obstarávanie a schvaľovanie územnoplánovacej dokumentácie sídelných útvarov a zón, koncepcie rozvoja jednotlivých oblastí života obce,
- schvaľovanie územného plánu obce alebo jej časti a koncepcie rozvoja jednotlivých oblastí života obce,
- územné plánovanie a stavebný poriadok.,

Verejnoprospešné služby

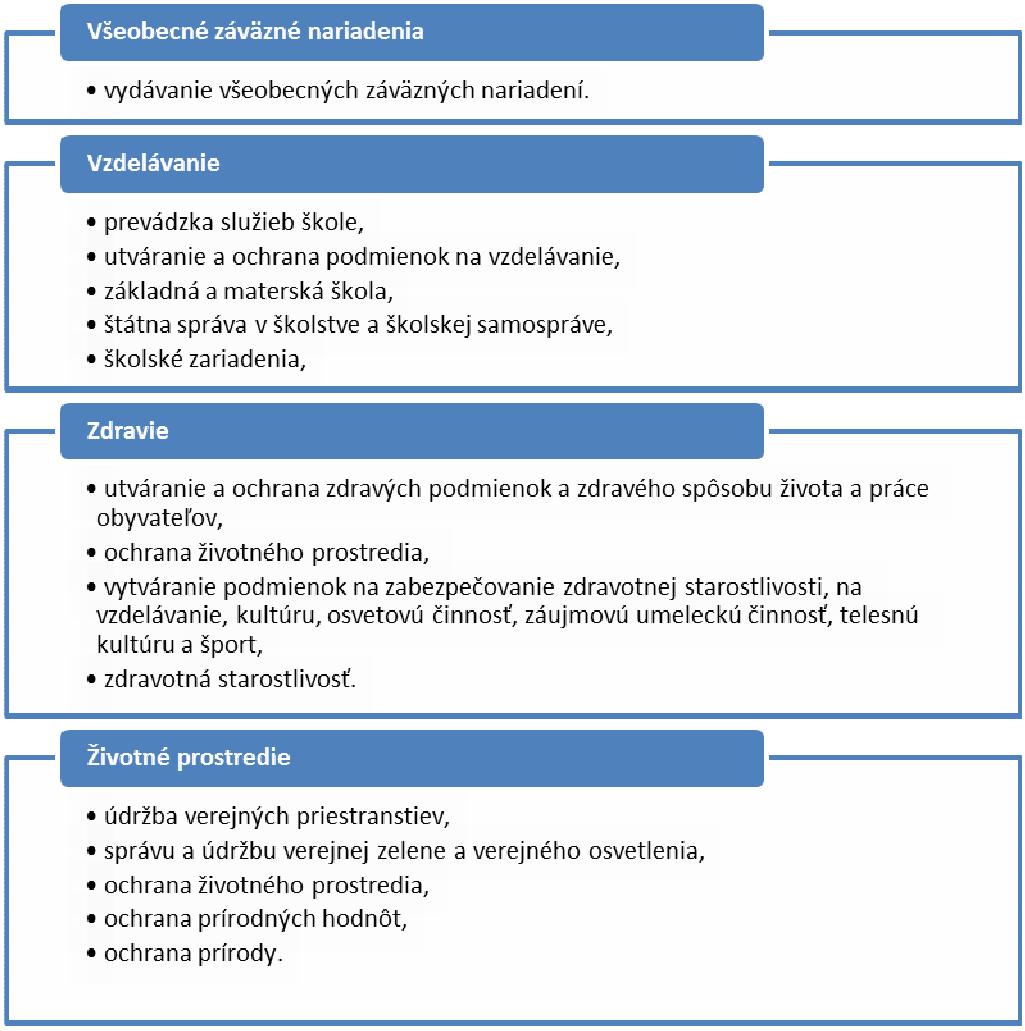
- zabezpečovanie verejnoprospešných služieb.

Vodné hospodárstvo

- vodné hospodárstvo.

Voľby a hlasovanie v obci

- vyhlasovanie hlasovania obyvateľov obce.
- organizácia hlasovania obyvateľov obce,

6.2 Výchova a vzdelávanie

V súčasnosti výchovu a vzdelávanie detí v obci poskytuje:

- Základná škola,
- Materská škola,

Na mimoškolské aktivity a záujmovú činnosť sú zriadené:

- Základná umelecká škola,
- Školský klub detí.

6.2.1 Základná škola v Heľpe

Riaditeľka školy: Mgr. Alena Milanová
Adresa: Školská 604/17, 976 68 Heľpa
Kontakt: 048/6186 205, 6186 034
www.helpa, zs.edupage.org,
e-mail: skola@zshelpa.edu.sk
Počet tried: 12
Počet žiakov: 201

Súčasťou ZŠ je školské zariadenie **Školský klub detí**.
Počet oddelení: 2 Počet detí: 49

6.2.2 Materská škola v Heľpe

Riaditeľka školy: Anna Turčinová
Adresa: Hronská 104/15, 976 68 Heľpa
Kontakt: tel.: 048/6186 226
Počet tried: 2
Počet žiakov: 50
I. trieda - 24 detí učiteľky: Mgr. Alena Bošeľová
Alžbeta Bartošíková
II. trieda - 26 detí učiteľky: Anna Turčinová
Darina Nosková

Materskú školu navštevovali tri deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, detí zo sociálne znevýhodneného prostredia.

Akcie v spolupráci s verejnosťou

Naša MŠ je aktívna pri organizovaní rôznych pedagogických, športových, spoločenských, kultúrnych podujatiach, nie len v rámci materskej školy, ale aj v rámci obce i okresu. Vo výchovno – vzdelávacom procese využívame množstvo aktivít a hier na rozvoj gramotnosti dieťaťa. Každoročne sa zúčastňujeme s deťmi aj podujatí a okresných súťaží. Všetky aktivity a podujatia podporujú všestranný rozvoj našich detí, ktoré potom môžu ďalej rozvíjať a zdokonaľovať v ZŠ a v ZUŠ.

September: Heľpiansky kros – Beh na štadióne v spolupráci s rodičmi, športovcami.

Október: Šarkaniada – jesenné popoludnie s rodičmi .

Úcta k starším – v spolupráci s obcou, ZŠ.

Deň MŠ – športové, výtvarné, kultúrne aktivity v materskej škole v spolupráci s mládežníkmi z Heľpy.

November: Koncert v MŠ – v spolupráci ZUŠ Heľpa.

December: Mikuláš – v spolupráci s obcou.

Mikuláš v MŠ – v spolupráci so ZŠ .

Vianočná besiedka – v spolupráci s rodičmi a zamestnancami Hotela Heľpa.

Návšteva divadelného predstavenia s rodičmi: „ O troch krásach sveta“ v Divadle JGT vo Zvolene.

Jasličková pobožnosť v kostole

Január: Prírodovedné vzdelávanie v MŠ - Beseda s ochranárkou prírody.

Február: Karneval – v spolupráci s rodičmi a zamestnancami Hotela Heľpa.

Hudobno – vzdelávací koncert v MŠ.

Marec: Moja najobľúbenejšia kniha – beseda, tvorba leporel.

Testy školskej zrelosti – v spolupráci s CPPPaP Brezno.

Deň vody v MŠ – Aktivity s ochranárkou prírody

Apríl: Vynášanie Moreny – Ľudové zvyky, tradície – Projekt regionálnej výchovy.

Brezniansky zlatý slávik – účasť na súťaži v speve ľudových piesni.

Deň narcisov – prospešná charitatívna akcia v spolupráci s rodičmi a zamestnancami MŠ.

Deň zeme – skrášľovanie a upratovanie areálu MŠ – projekt environmentálnej Výchovy

Máj: Detské Chalúpkovo Brezno – 13. ročník prehliadky tvorivosti deti predškolského veku. (Získali sme cenu medzinárodnej organizácie pre predškolskú výchovu OMEP, zapojili sme sa aj do výtvarných súťaží).

Návšteva divadelného predstavenia s predškolákmi v Kultúrnom dome v Brezne

„Sen jedného duba“ – v spolupráci s obcou.

Deň matiek – výstúpenie detí – v spolupráci s obcou, ZŠ.

Detský folklórny festival Kolovrátok – vystúpenie detí v spolupráci s obcou.

Detská olympiáda detí MŠ okresu Brezno – (súčasťou je aj zdravotná príprava

v rámci 21 zúčastnených MŠ, sme sa umiestnili na 1. mieste).

Jún: Deň otcov – športovo - zábavné dopoludnie za Trním v spolupráci s rodičmi, obcou,
Hasičmi.
Výtvarná súťaž –„ Dúhový kolotoč.“
Koncoročný výlet s rodičmi na Modrý Kameň.
Exkurzia na „družstvo“ – v spolupráci s Agrohelp Heľpa, firmou Majk.
Dopoludnie s policajtmi – rozhovor, ukážka a prezentácia policajnej techniky.
5. ročník výtvarnej súťaži „ Moja dedina, ako ju vidím ja.“
Rozlúčka predškolákov - rozlúčkové posedenie detí a rodičov.
Vystúpenie v detskom programe na Horehronských dňoch spevu a tanca v Heľpe v pásme „ Buď dobrá a každomu sa pozdrav“- v spolupráci so ZŠ.

Projekty, do ktorých je škola zapojená

Škola je zapojená do troch projektov:

1. Škola podporujúca zdravie, ktorého hlavným cieľom je:
   a) Starostlivosť o zdravie detí a zamestnancov
   b) Zlepšenie životného prostredia
   c) Rozvoj dobrých medziľudských vzťahov, spoluprácou s rodičmi a obecným úradom
2. Regionálna výchova, ktorej cieľom je:
   a) Zachovávanie miestnych zvykov a tradícií obce a vytváranie kladného vzťahu k vytvoreným hodnotám.
   b) Utváranie predstáv počiatkov národného povedomia - poznávanie, rozvíjanie a ochrana kultúrneho dedičstva a ľudových tradícií
3. Environmentálna výchova, ktorej cieľom je:
   a) Zvyšovať pocit osobnej zodpovednosti - chápať potrebu ochrany životného prostredia
   b) Utvárať pozitívny vzťah k prírode na základe praktickej skúsenosti
   c) Viesť rodičov a deti k zmene postojov hodnotovej orientácie vo vzťahu k aktívnej ochrane prírody a životného prostredia
   d) Pochopiť vzťahy v prírode, dôležitosť prírody pre zdravie človeka
   e) Viesť k prevencii znečisťovania a dôležitosti separovania odpadu

V spolupráci s rodinou, obecným úradom, ochranármi prírody, inštitúciami, pomôcť pri uskutočňovaní pozitívnych zmien vo svojom okolí.

6.2.3 Základná umelecká škola v Heľpe

Riaditeľka školy: Erika Šandorová, akad.mal.
Adresa: Školská 590/3, 976 68 Heľpa
Kontakt: tel.: 048/6700949
Odbory:
- výtvarný
- spevácky
- audiovizuálny
- hudobný (hra na klavír, akordeón, husle, gitaru).

ZUŠ navštevujú deti z celého Mikroregiónu Horehron.
Počet tried: 12
Počet žiakov v individuálnej forme vyučovania: 120
Počet žiakov v skupinovej forme vyučovania: 104

6.2.4 Školská jedáleň v Heľpe

Vedúca prevádzky: Mária Hipíková
Adresa: Školská 590/3, 976 68 Heľpa
Kontakt: tel.: 048/6700947
Počet stravníkov: 303
Počet vydaných obedov za rok: 47984 ks
Počet vydaných doplnkových jedál: 23080 ks

6.3 Zdravotníctvo

Obec prevádzkuje budovu zdravotného strediska, kde sídlia rôzne neštátne zdravotnícke zariadenia.

6.3.1 Zdravotnícke zariadenia v obci

1. Praktický lekár pre dospelých, MERCI, n.o., OZS Heľpa, Krížna 812/2
2. Neštátna zubná ambulancia, DL SMILE, MUDr. Dana Lepková, Krížna 812/2
3. Neštátna ambulancia pre deti a dorast, MUDr. Slavomír Pôbiš, Krížna 812/2
4. Neštátne zdravotnícke zariadenie – Rehabilitácia, Fiľová, v.o.s., Krížna 812/2
5. Lekáreň KAMILKA, Mgr. Zlatica Rašiová, Krížna 812/2
6. Zdravotnícke pomôcky a lekáreň REMELI, Hlavná 121
   (inkontinentné pomôcky pre imobilných**,** zdravotnícky materiál a tovar, doplnkový tovar, liečivé čaje, krémy, vazelíny, morské soli a osobitný sortiment pre deti).
7. Očná optika „Očko“, Farská 587/1
   (poskytuje vyhotovenie kompletných okuliarov, predaj okuliarových pomôcok, čistiacich prostriedkov a opravy okuliarov, vykonávajú meranie zrakovej ostrosti).

6.4 Sociálne zabezpečenie

6.4.1 Domáca opatrovateľská služba

Obec zabezpečuje pre svojich obyvateľov sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku.

V obci je na zabezpečenie preneseného výkonu štátnej správy na úseku opatrovateľskej služby od r. 2005 zriadená spoločná úradovňa pre obce mikroregiónu Horehron.

Obec	Počet opatrovaných	Počet opatrovateliek	Počet vydaných rozhodnutí	Počet zdravotných posudkov	Spolu
Braväcovo	4	4	1	1	10
Bacúch	4	4	4	0	12
Polomka	17	12	6	8	43
Závadka n. Hr.	24	12	7	6	49
Heľpa	19	16	8	11	54
Pohorelá	24	24	4	5	57
Valkovňa	4	3	0	0	7
Telgárt	9	8	1	1	19
Spolu:	**105**	**83**	**31**	**32**	**251**

6.4.2 Denný stacionár

Denné centrum IMPULZ, n.o., Brezno v spolupráci s obcou Heľpa prevádzkuje od r.2017 sociálne zariadenie Denný stacionár na adrese Heľpa, Školská 592/5, v ktorom poskytuje tieto sociálne služby pre 18 klientov:

- pomoc pri odkázanosti na pomoc inej osoby,
- sociálne poradenstvo pre jednotlivca aj rodinu,
- sociálnu rehabilitáciu,
- stravovanie (raňajky, desiata, obed, olovrant),
- záujmovú činnosť (kultúrne, spoločenské, duchovné aktivity).

Služba sa poskytuje na základe rozhodnutia obce o odkázanosti na službu seniorom aj zdravotne postihnutým občanom na určitý čas počas pracovných dní a je zodpovedajúca potrebám každého s ohľadom na jeho potreby, vzťahy, rodinu.

Výhodou tohto zariadenia je domáce prostredie pre umiestnených počas dňa, vyplnený voľný čas, stretávanie sa s ľuďmi, aktivizácia, podpora samostatnosti, odborné prednášky, aktivity podľa záujmu (čítanie, ručné práce, oddych, prechádzky, výlety).

6.5 Kultúra

Obec Heľpa je charakteristická bohatým spoločenským životom. Funguje tu množstvo občianskych združení, spoločenských organizácií, klub dôchodcov, ktoré sa zúčastňujú rôznych podujatí v obci, regióne i na Slovensku.

Fungujú tu folklórne súbory Heľpan, Priehyba a Heľpančok, mužská a ženská spevácka skupina a spevácky zbor Benedictus.

V obci sa uskutočňuje množstvo kultúrnych akcií a programov. Od roku 1966 sa každoročne usporadúva folklórny festival Horehronské dni spevu a tanca v prírodnom amfiteátri, od roku 1999 detský folklórny festival Kolovrátok. Organizujú sa rôzne koncerty známych umelcov, besedy, výstavy, krojované sprievody. Pravidelnými podujatiami sú Fašiangy, oslava Dňa matiek, Uvítanie detí do života, Mesiac úcty k starším, Mikuláš, Silvester.

Obec navštívilo množstvo významných umelcov ako Karol Plicka, Pavol Dobšinský, Janko Alexy, Jozef Cíger Hronský, Zolo Palugay.

6.5.1 Miestna ľudová knižnica

Adresa: Partizánska 432/37, 976 68 Heľpa
Zodpovedná osoba: Mgr. Mária Kemková
Kontakt: 048/6700942
Prevádzkové hodiny: každú stredu v čase od 13.00 do 16.00 hod.

Obecná knižnica je presťahovaná do priestorov požiarnej zbrojnice. O knižničný fond a materiálovo-technické zabezpečenie sa stará obec. Žiaci základnej školy majú prístup do knižnice kedykoľvek počas vyučovania, pretože sa v nej organizujú aj rôzne besedy.

6.5.2 Amfiteáter

Prírodný amfiteáter bol postavený v r. 1961 a jeho rekonštrukcia bola ukončená v roku 2009. Jeho zadná časť bola dostavaná do makety drevenice a bola prekrytá. Tým sa zabezpečilo, aby v prípade nepriaznivého počasia mohli účinkujúci vystupovať pod prikrytím. Stavba zapadla do koloritu už vystavaných drevenic a skrášlila okolie. Vstupná brána do prírodného amfiteátra bola postavená v typickom dedinskom štýle.

6.5.3 Materské centrum DÚHA

Adresa: Partizánska 362/36, 976 68 Heľpa
Zodpovedný pracovník: Mgr. Mária Kemková
Kontakt: tel.: 048/6700942

Materské centrum vybudovala obec Heľpa s pomocou Vidieckej organizácie pre komunitné aktivity Banská Bystrica a finančnej podpory z európskeho sociálneho fondu. Ponúka vzájomnú komunikáciu medzi matkami a deťmi navzájom, zbližovanie a utváranie priateľských vzťahov ako aj zaujímavé aktivity pre deti i dospelých. Organizuje kurzy pre mamičky, ktoré pomáhajú účelne stráviť voľný čas. Aktívne mamičky sa môžu realizovať a organizovať spoločné stretnutia, pričom využijú všetky svoje nápady a návrhy.

6.5.4 Klubovňa

Adresa: Školská 591/5, 976 68 Heľpa

Obec vytvorila priestor pre stretávanie sa dôchodcov, zdravotne ťažko postihnutých a členov rôznych spoločenských organizácií.

6.5.5 Organizácia slávnostných obradov

Obec každoročne v mesiaci október organizuje slávnostné obrady pre najmladších a najstarších obyvateľov obce - Uvítanie detí do života, Zlatú svadbu, Mesiac úcty k starším.

6.5.6 Organizácia kultúrnych podujatí

Hlavným organizátorom miestnych kultúrnych podujatí je Obec Heľpa. Kultúrne podujatia sa organizujú priebežne počas celého roka a obec pri nich spolupracuje s miestnymi dobrovoľnými, občianskymi združeniami a spoločenskými organizáciami.
Január – spoločné stretnutie, pietna spomienka a položenie kytice kvetov k pamätníku padlých hrdinov v I. a II. svetovej vojne – pripomenutie udalostí oslobodenia obce,
Február – kultúrny program veselej soboty Fašiangy v Heľpe pre obyvateľov obce spojený s maškarným sprievodom dedinou, ktorý najviac upúta návštevníkov obce.
ec ponúka aj ochutnávku tradičných fašiangových kulinárskych špecialít.
Marec - Veľká noc na starej fare
Máj – slávnostný pietny akt kladenia vencov k padlým hrdinom sv. vojen, slávnosť požiarnikov v deň ich patróna sv. Floriána, oslava Dňa matiek v spolupráci so základnou, materskou a základnou umeleckou školou obec pripravuje bohatý program, ktorý vystupujúce deti venujú všetkým matkám. Detský folklórny festival Kolovrátok, ktorého sa zúčastňujú detské folklórne súbory mikroregiónu Horehron ale aj hostia z celého Slovenska.
Jún - 54. ročník Horehronských dní spevu a tanca – podujatie, ktoré obohacuje a sprítomňuje tradičné hodnoty miestnej a regionálnej kultúry. Hlavným organizátorom tohto trojdňového folklórneho festivalu je Stredoslovenské osvetové stredisko v Banskej Bystrici. Uskutočňuje sa každoročne posledný júnový víkend a predstavia sa na ňom folklórne súbory z regiónov Banskobystrického kraja, z iných kútov Slovenska, prípadne aj zahraničia. Okrem vystúpení na pódiu v prírodnom amfiteátri vystupujú folklórne súbory aj na malom pódiu na námestí obce. Na námestí obce prebiehajú aj sprievodné akcie. Predstavujú sa tu remeselníci z celého Slovenska, je pripravená tradičná slovenská kuchyňa so svojimi heľpianskymi špecialitami. V drevenici v priestoroch prírodného amfiteátra organizuje Horehronské múzeum Brezno výstavu fotografií, zbierok, tradičných odevov a náradí z rôznych obcí regiónu.

Predstavujeme obce regiónu – je názov projektu Horehronských dní spevu a tanca. Zahŕňa každoročné komplexné predstavovanie vytypovaných obcí, ktoré sa zapísali do folklórneho registra nášho regiónu. Jeho obsahom je scénický program uvádzaný na javisku amfiteátra, sprievodné podujatia na heľpianskom námestí s tradičnými remeslami, zamestnaniami, domácou kuchyňou, miestnymi zaujímavosťami a výstavami, ktoré približujú históriu obce, jej materiálnu a duchovnú kultúru i súčasný život.

Heľpa sa pre svoju krásu, originalitu krojov a zvykov stala klenotom slovenského národopisu a zdrojom inšpirácie pre slovenských aj zahraničných umelcov. V roku 2011 získala ocenenie Dedina ako klenotnica.

August – vystúpenia mladých hudobníkov súčasných populárnych hudobných kapiel pre spestrenie letných prázdnin.

September – duchovný program venovaný Sedembolestnej Panne Márii patrónke Slovenska v prírodnom amfiteátri a vystúpenie muzikantov hudobnej skupiny Kandráčovci a rodáka Miška Červienku.

Október – stretnutie starých rodičov pri príležitosti oslavy Mesiaca úcty k starším, slávnosť jubilantov Zlatej svadby a Uvítanie detí do života.

December – podujatie *Od Lucii do Viliji* sa organizuje v spolupráci s dobrovoľnými organizáciami v obci. Prezentuje sa tu kultúra a tradičné zvykoslovie. Je zamerané hlavne na prezentáciu trávenia zimy v minulosti (remeslá, obyčaje, zvyky, hry mládeže počas dlhých zimných večerov) a tradičná kuchyňa. Organizuje sa v priestoroch starej fary. Tkanie, vyšívanie, pradenie, páranie peria ale aj drobné remeslá týkajúce sa výrobkov z dreva predvádzajú nielen pre obyvateľov tejto obce ale aj pre ostatných návštevníkov Heľpy. Návštevníci sa môžu zabaviť pri dobrej muzike.

Mikuláš – na tento večer sú pozvaní všetci obyvatelia obce. Akcia sa pripravuje spoločne so základnou, materskou školou a základnou umeleckou školou. Po kultúrnom programe prichádza na námestie Mikuláš na saniach s kopou sladkých balíčkov, ktoré sú rozdávané všetkým deťom obce. Pre dospelých sú pripravené heľpianske pochúťky.

Silvester na námestí – už tradične sa v posledný deň obyvatelia stretávajú spoločne na námestí a privítajú Nový rok.

6.5.7 Prezentácia obce na folklórnych festivaloch

Obec sa zapája do rôznych kultúrnych, spoločenských aktivít a projektov v rámci celého Slovenska. Naši mladí hudobníci sa zúčastnili kultúrneho podujatia vo Vyšných Lapšoch

v Poľsku. Detskí interpreti zvíťazili na súťaži Horehronská valaška v Telgárte a doniesli si putovnú valašku. Zúčastnili sa aj krajskej súťažnej prehliadky v Kokave nad Rimavicou, z ktorej postúpili na celoštátnu súťaž detského hudobného folklóru do Habovky. Detská ľudová hudba ZUŠ sa umiestnila v bronzovom pásme a naše speváčky v zlatom pásme.
Pýšime sa aj našimi folklórnymi súbormi. Heľpianski chlopi účinkovali v Slavošovciach, Korytárkach, Detve, Kežmarku, Smerekoviciach, Oraviciach, ale i v zahraničí vSrbsku. Zúčastnili sa aj medzinárodného festivalu adventných a vianočných zvykov, kolied a remesiel Souznění v Českej republike.

6.5.8 Spoločenské akcie obce

Obec reaguje na potrebu vytvoriť občiansku spoločnosť, uplatňuje princípy verejno-súkromného partnerstva a vytvára priestor pre realizáciu a spoluprácu občianskeho, verejného a podnikateľského sektora. Hlavným cieľom týchto aktivít je:

- koordinácia podujatí v obci, ich rovnomerné rozloženie počas celého roka,
- zapájanie občanov do kultúrno-spoločenského života podľa vlastných predstáv a to prostredníctvom realizácie drobných projektov,
- rozvíjanie kultúrno-spoločenského života v obci,
- zachovávanie zvykov, tradícií a remesiel,
- predchádzanie prekrývania sa spoločenských akcií v obci,
- zlepšenie spolupráce občianskeho, verejného a podnikateľského sektora v obci a ich vzájomné dopĺňanie sa.

6.5.9 Členstvo obce v združeniach

Obec Heľpa je členom:

- Združenie miest a obcí Slovenska
- Združenia pre rozvoj mikroregiónu Horehron,
- Regionálneho združenia miest a obcí Horehronia a Stredného Rudohoria,
- Partnerstva sociálnej inklúzie okresu Brezno,
- Vidieckeho parlamentu,
- Asociácie horských sídiel Slovenska,
- Verejno-súkromné partnerstva pre rozvoj mikroregiónu Horehron,
- Spolok pre obnovu dediny,

- Iniciatíva stredné Slovensko
- Združenie hlavných kontrolórov MO SR,
- Združenie matrikárov

6.6 Šport

6.6.1 Športový klub Heľpa

Športové aktivity sú sústredené v občianskom zdužení Športový klub Heľpa a realizujú sa v miestnom športovom areáli s veľkým futbalovým ihriskom, klziskom, tenisovým kurtom, bežeckou dráhou a v telocvični základnej školy s využitím pre volejbal, nohejbal, futbal, stolný tenis, florbal. K dispozícii je aj posilňovňa. Futbalový oddiel tvorí družstvo žiakov a mužov. Hokejový oddiel sa zapája aj do regionálnych súťaží. Ženy majú možnosť cvičenia aerobiku a zumby. Celá športová verejnosť obce využíva viacúčelové ihrisko s umelým trávnikom vybudované s prispením Nadácie SPP.

6.6.2 Športové podujatia

Krnačkové preteky

Obec Heľpa vytvára podmienky pre organizáciu jednej z etáp celoslovenského ročníka „Krnačkových pretekov“, ktoré prebiehajú v zimných mesiacoch s dobrou nádielkou snehu na Holom vrchu a tešia sa obľube širokej verejnosti.

Winter Classic

Naši hokejisti pripravili na klzisku v športovom areáli ďalší ročník hokejového turnaja pod holým nebom, ktorého sa zúčastnili tímy zo susedných obcí a Brezna.

Medzinárodný deň detí

Už po šiestykrát sa deti obce mohli tešiť z pripraveného športového dňa. Odohral sa futbalový zápas s rovesníkmi z Polomky, mohli vidieť ukážky požiarneho útoku mladých požiarnikov, deti sa mohli zúčastniť rôznych súťaží o ceny. Postupne vystriedali jednotlivé stanovištia (skok vo vreci, streľbu z airsoftových zbraní, loptové hry, jazdu na štvorkolke, elektrickej kolobežke, chôdzu po lane, maľovanie na tvár). Samozrejme najväčší úspech mala prehliadka požiarnej a policajnej techniky. Deti celý deň zabávala Šmoulinka so svojimi pomocníkmi.

Thajský box

Počas prázdninových dní sa koná letný tábor „Thajský box pre všetkých“. Uskutočnilo sa 8 zápasov v thajskom boxe pod vedením viacnásobného majstra sveta a šampióna v tomto mužskom športe Ruda Ďuricu.

Memoriál Štefana Bošeľu

Uskutočnil sa už 3. ročník Heľpianskeho krosového behu na pripravených 4 a 8 km tratiach, v ktorom môžu súťažiť aj menej zdatní športovci, či deti.

Spod vysokej siete

Volejbalové mužstvo sa zúčastnilo Vianočného turnaja v Polomke.

Branno-športový deň

Zväz technicko-športových činností zorganizoval branný deň za Tŕním a prilákal všetkých, ktorí majú radi šport a chcú si zasúťažiť v streľbe.

6.6.3 Cestovný ruch, turistika

- Krásne okolie Horehronského podolia priťahuje peších i cykloturistov.
- Rieka Hron je z obce splavná až do Dunaja 272 km. Je obľúbená medzi vodákmi aj rybármi. Je potrebné vybudovať pre využitie vodných športov areál, ktorý bude fungovať v letnej sezóne, aby bola rieka využívaná aj na kúpanie ako kedysi. .
- Katastrálnym územím obce prechádza niekoľko turistických chodníkov.
- Obec je dobrým miestom aj pre agroturistiku.
- Obec nie je napojená na žiadnu cyklotrasu, ani trať pre korčuliarov. Nie je vybavená ani odpočívadlami a značením.
- Heľpa slúži ako vynikajúce turistické východisko pre výlety do blízkeho okolia.
- V obci je vybudovaný prehľadný informačný systém.

Výstup na Veľký bok

Turisti z Heľpy v spolupráci s obcou Heľpa každoročne usporiadúvajú prvú augustovú sobotu športové podujatie „Výstup na Veľký bok“.

Začiatok podujatia je o 8.00 hod. v priestoroch starej fary na námestí obce. **Trasa "A"** vedie z námestia /695 m.n.m./ cez Čertiaž /1066 m.n.m./ - Kolesárovú /1506 m.n.m./. Odtiaľ pokračuje trasa spoločne s **trasou "B"** po červenej turistickej značke zo sedla Priehyba /1192 m.n.m./ - cez Oravcovú /1544 m.n.m./ - Zadnú hoľu /1620 m.n.m./ - do sedla pod Veľkým bokom /1479 mn.m./ až na samotný vrchol Veľkého boku /1727 m.n.m. /.

Tam sa účastníci zapíšu do výstupovej knihy, dostanú účastnícky odznak a pokochajú sa krásnymi výhľadmi na všetky svetové strany. Cesta späť povedie po tej istej trase až do sedla Priehyba /1192 m.n.m./ odkiaľ sú účastníci prevezení autobusmi na námestie obce.
Celková dĺžka turistickej trasy je 23 km, prevýšenie 1029 m.

Všetci účastníci sa zúčastňujú podujatia na vlastnú zodpovednosť. Organizátori pozývajú na toto podujatie všetkých bývalých aj súčasných členov klubu turistov aj s deťmi a rodinnými príslušníkmi a všetkých milovníkov nízkotatranskej letnej prírody.

Každoročne sa usporadúva aj zimný turistický pochod 31.12. **Silvestrovský výstup na Veľkú Vápenicu** 1691 m.n.m.

Cykloturistika

Cykloturistika v Heľpe má bohatú tradíciu. Niekoľko rokov po vzniku turistického oddielu, v roku 1981 sa vyčlenila skupinka, začiatkom roku 1985, ktorá založila cykloturistický oddiel. Najskôr poriadali výlety do bližšieho okolia a neskôr aj ďalej. Postupne poriadali pravidelne podujatia: Okolo Muránskej planiny, Okolo Kráľovej hole, Jazda do sedla Priehyba, Cez Priehybu a Čertovicu, niekoľkodňové podujatia Dolu Váhom hore Hronom, Okolo Moravy, zájazd za polárny kruh Fínsko-Švédsko, ktorého sa zúčasnili štyria členovia a veľa ďalších. Po veľmi úspešných rokoch nastal útlm, až prakticky organizovaná cykloturistika v Heľpe zanikla.

Snahou zakladateľov cykloturistiky je oživiť tieto tradície a uskutočniť nenáročnú cyklojazdu pre všetkých - dedov, babky, otcov, mamy, synov, dcéry, vnučky a vnukov, proste všetkých, ktorí majú kladný vzťah k bicyklu. Podmienka je dobrý technický stav bicykla a chuť si zajazdiť. Každý sa zúčastní podujatia na vlastné nebezpečie.

6.7 Hospodárstvo

6.7.1 Občianska vybavenosť, verejné služby, podnikanie

- V obci sa nachádza pošta, lekáreň, zdravotné stredisko a špecializované lekárske ordinácie, miestna ľudová knižnica, bankomat Slovenskej sporiteľne. Pohotovostná služba je z obce presťahovaná do okresného mesta Brezna.
- Služby polície zaisťuje OR PZ Brezno s oddelením v Pohorelskej Maši a v Brezne. V obci je zriadený dobrovoľný hasičský zbor a v nových priestoroch pri hlavnej ceste v Závadke nad Hronom sídli profesionálny Hasičský záchranný zbor.
- Nákupné stredisko COOP Jednoty s troma predajňami otvorené i cez víkend.
- V obci pôsobí 53 podnikateľských subjektov - menších obchodov, poskytovateľov služieb, zmiešané predajne, ovocie a zelenina, domáce a kancelárske potreby, kaderníctvo, kozmetický salón, servis automobilov, autotechna, stavebniny, priemyselný tovar, atď.
- Zamestnanosť v obci zabezpečuje výrobný podnik na gumové profily, poľnohospodársky podnik, stavebná firma.
- V obci sú 4 reštauračné zariadenia v rôznych cenových skupinách.
- Ubytovacie kapacity 200 miest poskytujú hotel, súkromné penzióny ako aj ubytovanie na súkromí.

Ubytovacie a reštauračné zariadenia v obci

Penzión MAJK

Adresa: Murgašova 830, 976 68 Heľpa
tel.: 048/6186793, 0907 885 841,
fax.: 048/6186278,
e-mail: penzion@majk.sk www.penzion.majk.sk

Penzión MAJK je prevádzkovaný od roku 2002 s počtom lôžok 49 v 19 izbách. Každá izba má vlastné WC, sprchu, prípojku na telefón, internet, TV. Penzión poskytuje nielen oddych a relax, ale aj športové vyžitie pre návštevníkov každého veku a v každom počasí od jari až do zimy. Okrem príjemného ubytovania a domácej stravy tam môžete nájsť reštauráciu, denný bar, zasadaciu miestnosť s TV a projektorom, telocvičňu, fitness, bazén, saunu, vírivku, soľnú jaskyňu, športový areál, ihrisko s ľadovou plochou (sezónne), autobus,

ohnisko, parkovisko, trávnaté ihrisko. V blízkosti je vodná nádrž s možnosťou rybolovu, niekoľko lyžiarskych stredísk, cyklotrasy a k tomu vždy príjemné slovo a úsmev personálu.
V prípade záujmu je možné pre návštevníkov zabezpečiť predstavenie ľudovej kultúry v podobe vystúpenia folklórnych skupín pôsobiacich v Heľpe.

Penzión LUCS - Michal Ďurica

Adresa: Partizánska 321, Heľpa
tel.: 048/6186252, 6186206, 0907 818 957
fax.: 048/6186232,
e-mail: lucs@penzionlucs.sk
www.penzionlucs.sk

Penzión Lucs je ideálnym prostredím kolektívnych i individuálnych zájazdových pobytov, školení, seminárov, recepcií a spoločenských posedení.
V objekte sa nachádza: 1 samostatný apartmán s balkónom (1/2+2) s vlastným sociálnym zariadením (vírivková vaňa, umývadlo, WC), 2 samostatné izby s balkónom (2/2+2) s vlastným sociálnym zariadením (umývadlo, sprcha, WC), 13 samostatných izieb s balkónom (1/3+1, 4/3, 3/2+2, 5/2) s vlastným sociálnym zariadením (umývadlo, sprcha, WC), spoločenská miestnosť s krbom a barom (30 miest), jedáleň s možnosťou polpenzie a plnej penzie (120 miest), piváreň (40 miest), záhradné posedenie, celoročná prevádzka, parkovanie áut v uzavretom dvore.

Hotel HEĽPA- Ing. Helena Melková

Adresa: Hlavná 65/35, 976 68 Heľpa
tel.: 048/6186235,
fax: 048/6186236
e-mail: helena.melkova@post.sk
hotelhelpa.szm.sk

Ubytovanie v hoteli Heľpa ocenia všetky vekové kategórie a náročnejší aj menej nároční návštevníci. Izby sú dvoj, troj, štvor-lôžkové, prípadne päť lôžkové s možnosťou prísteliek. Každá izba má vlastné sociálne zariadenie, TV a wifi.

Reštaurácia je orientovaná na Slovenskú ľudovú kuchyňu, ponúkajú špeciality s lesnými plodmi a v sezónnom období aj výrobky zo salaša.

Od roku 1998 prešiel hotel postupne rekonštrukciou, počas ktorej získaval na atraktivite. Bolo vybudované aj malé, ale príjemné wellness centrum. Svoje telo aj myseľ môžete zrelaxovať v bazéne s hydromasážnymi prvkami, vybrať si z troch druhov sáun – inhalačnej, fínskej – suchej, a tureckej – parnej, či oddýchnuť si v soľnej jaskyni. Pozitívne na ľudský organizmus pôsobí aj knipov kúpeľ nôh, vhodný po únavnej túre, či dobrej lyžovačke. Tento striedavý kúpeľ v studenej a teplej vode je balzamom na unavené dolné končatiny a má dobrý vplyv na celé telo ako aj myseľ. Jeho súčasťou je thepidárium s vyhrievanými ležadlami.

Hotel Heľpa ponúka v každom ročnom období široké spektrum služieb. Od kompletného spoločenského, hudobného i gastro servisu pri organizovaní svadieb, plesov, osláv a rodinných stretnutí, po zabezpečenie lyžiarskych zájazdov, školení a seminárov, až po školy v prírode. V prípade nepriaznivého počasia sú v priestoroch hotela k dispozícii spoločenské hry, biliard, bowling, ako aj stolný tenis i futbal. V lete je možné využiť priestory neďalekého futbalového štadióna a tenisových kurtov, v zime príde vhod požičovňa lyží.

Podnikateľské subjekty v obci:

Podnikateľské subjekty v obci Heľpa					
P.č.	Podnikateľský subjekt	Prevádzka	Adresa		
	Obchodné meno	Názov	Ulica	Súp.č.	Or.č.
1.	Helena Melková	Hotel Heľpa	Hlavná	63	33
2.	Ing. Jozef Pompura	Helgas - priemyselný tovar	Hlavná	72	41
3.	Pavel Zibrík	Zikorn - stavebniny	Hlavná	73	48
4.	Miloš Kollárik	Plyn,voda.elektro, kúrenie-PVEK	Hlavná	73	48
5.	Mariana Borčinová	Hedera - kvetinárstvo	Hlavná	85	60
6.	COOP Jednota	Potraviny, Zmiešaný tovar	Burkovaná	87	6
			Partizánska	321	32
			Partizánska	467	83
7.	Mgr.Janka Kutliaková	Fox s.r.o.-kovošrot	Mladežnícka	113	2
8.	Božena Maková	Remeli - lekáreň	Hlavná	121	62
9.	Mária Fedorová	Potraviny	Hlavná	127	1
10.	Anna Beráková	R+B Cyklošport - šport. potreby	Hlavná		
11.	Mária Rusnáková	Kaderníctvo	Hlavná	152	72
12.	Ing. Ľubomír Kozubík	Mäsokombinát NORD SVIT, s.r.o.	Hlavná	152	72
13.	Pavel Mak	Autohelp - predaj súčiastok	Hlavná	193	118
14.	Hronček Vladimír	Drevovýroba	Potočná	292	4
15.	Alžbeta Ďurajdová	Vínoteka	Krížna	294	50
16.	Ján Riapoš	Balla - potraviny, zmiešaný tovar	Partizánska	309	20
17.	Anna Putnoková	textil	Partizánska	309	20
18.	Ľubomíra Pribylinová	Domáce potreby FAROT	Partizánska	309	34
19.	MMJ Invest s.r.o.	počítaočový servis	Partizánska	309	34
20.	Maroš Skladaný	Pohostinstvo "Krčma"	Partizánska	321	32

21.	Michal Ďurica	Penzión LUCZ	Partizánska	321	32
22.	Marta Giničová	Textil - Edera	Partizánska	321	32
23.	Ľudmila Blažečková	Galantéria, textilné výrobky	Burkovaná	323	8
24.	Viktória Šťúberová	VIKTÓRIA - Textil	Burkovaná	323	8
25.	Eva Cerovská	krajčírske služby	Burkovaná	323	8
26.	Cyril Mihňák	Potraviny, Cukráreň	Burkovaná	323	8
27.	Anna Gašperanová	TOMI textil	Burkovaná	340	24
28.	Paulína Marta Ďuricová	Kvetinárstvo Flóranka	Burkovaná	340	24
29.	Milan Riapoš	Pizzéria na námesti	Partizánska	354	58
30.	Juraj Jonás	Pohostinstvo "Jonás & spol.ŠPECIAL"	Partizánska	362	36
31.	Slávka Kubandová	Učtovníctvo ESENEL	Partizánska	362	36
32.	Mgr. Mária Skladaná	MERRY´ SCHOOL - jazyková škola	Partizánska	362	36
33.	Anna Pribylinová	Pohostinstvo "U Šmajtáka"	Furtačka	430	24
34.	Slovenská pošta, a.s.	Pošta	Partizánska	433	37
35.	Ing. Ján Oravkin	HELORA - drevovýroba	Partizánska	532	110
36.	Jozef Fiľo	OVB - finančné poradenstvo	Farská	587	1
37.	Rastislav Bariak	Očko OPTIK	Farská	587	1
38.	OBK s.r.o.	stavebná firma	Školská	589	1
39.	Denné centrum Impulz, n.o.	denný stacionár	Školská	591	7
40.	Martin Černák - Autotech	Autotechna	Hurbanova	667	10
41.	Miroslav Takač	Me&Ta - bar	Alexyho	693	1
42.	Marian Oravkin	Autopneuservis	Hurbanova	748	16
43.	Alžbeta Maková	Potraviny, zmiešaný tovar	Krížna		1
44.	MUDr. Slavomír Pôbiš	Ambulancia detská	Krížna	812	2
45.	MUDr. Jaroslav Belluš	Ambulancia všeobecná	Krížna	812	2
46.	MUDr. Dana Lepková	Ambulancia zubná	Krížna	812	2
47.	Rehabilitácia, v.o.s., Fiľová	Rehabilitácia	Krížna	812	2
48.	Mgr. Zlatica Slízova	Lekáreň	Krížna	812	2
49.	Nikola Maková	Salon Nikol - kozmetický salón	Krížna	812	2
50.	Úrad práce,soc.vecí a rodiny	pracovisko Heľpa	Krížna	812	2
51.	Ján Kukuľa	Penzión MAJK	Murgašová	830	9
52.	Michal Ďurica	AGROHELP s.r.o. - Družstvo	Heľpa		
53.	Ján Kukuľa	MAJK s.r.o.	Heľpa	1108	

6.7.2 Doprava

- Cez obec Heľpa prechádza železničná trať Zvolen – Červená Skala. Pravidelná doprava bola obmedzená na spojenie len v čase školskej a zamestnaneckej dopravy s časovým odstupom. V obci stojí rýchlik Horehronec z Bratislavy do Košíc.
- S priľahlými obcami je tradičné spojenie pravidelnou autobusovou dopravou, ktorú poskytuje integrovaný dopravný systém dopravnej spoločnosti Zvolen. V obci je zrušená miestna hromadná doprava..
- Cez obec prechádza štátna cesta I. triedy I/66.
- Obec spravuje 33 km miestnych komunikácií. Stav asfaltových kobercov je dobrý, nakoľko sa každoročne sa opravujú poškodené úseky.
- Na miestnych potokoch Krivuľa a Teplica sú zrekonštruované premostenia.

- Obec zabezpečila vypracovanie nového Pasport-u dopravného značenia a postupne nakupuje potrebné dopravné značky.

6.7.3 Technická infraštruktúra

- V obci je vybudovaná vodovodná sieť. Jej rekonštrukcia prebehla v rokoch 2009-2010 z prostriedkov eurofondov a spolufinancovania Stredoslovenskej vodárenskej prevádzkovej spoločnosti Banská Bystrica.
- Hlavným distribútorom elektrickej energie je spoločnosť Stredoslovenská energetika Žilina.
- Obec je na 80 % napojená na miestnu splaškovú kanalizáciu.
- V r. 2012 sa ukončila výstavba novej čistiarne odpadových vôd z prostriedkov eurofondov a spolufinancovania obce.
- Celá obec je napojená na stredotlakový plynovod.
- Verejné osvetlenie pokrýva s dostatočnou svietivosťou pre potreby obce všetky frekventované úseky a používa 325 svetelných bodov s úspornými sodíkovými výbojkami.
- V obci funguje poskytovateľ bezdrôtového pripojenia k internetu a wifi zónu.

6.7.4 Životné prostredie

- Veľmi dobrá kvalita životného prostredia je dôvodom, prečo je obec dobrým miestom na bývanie.
- Zároveň ide v menšej miere aj o chatársku a trampovú oblasť.
- Obec je z oboch strán obklopená lesmi národných parkov NAPANT, Muránska planina, chránenej krajinnej oblasti Veľká Stožka.
- Obec v rámci projektu Regenerácia sídel upravila miestny park na námestí obce z EU fondov.
- Osou obce je potok Krivuľa. Potôčik Teplica nikdy nezamŕza.
- V obci je aj menej výdatný minerálny prameň železitej vody.
- Poľnohospodárstvo ani priemyselná činnosť v obci výrazne nenarušujú krajinný charakter.
- Obec vybudovala zberný dvor z prostriedkov eurofondov a spolufinancovania obce.

- V obci boli rozmiestnené farebné kontajnery na triedený odpad, ktoré sa pravidelne odvážajú a tým sa nahradilo odvážanie vriec s vytriedeným odpadom spred rodinných domov.

  Žlté kontajnery sú určené na sklo. Zelené kontajnery sú určené na PET fľaše. Modré kontajnery sú určené na zber papiera, lepenky, novín a časopisov. V obci sú umiestnené aj kontajnery na plechovky a žiarovky. Nebezpečný odpad a elektro odpad sa zbiera na zbernom dvore v priebehu celého roka a 2x ročne vopred vyhláseným zberom. Ostatné zložky odpadu, ktoré nepatria do triedeného odpadu sa zbierajú do kukanádob.
- Okrem bežných druhov odpadov môže občan našej obce na zberný dvor doniesť aj objemný odpad (napr. nábytok, konáre zo stromov, kríkov, či drobný stavebný odpad). O presných prevádzkových podmienkach zberného dvora sú občania informovaní v miestnom rozhlase a na internetovej stránke.
- Na biologický rozložiteľný odpad (trávu) sú určené kompostéry, ktoré občania dostali od obce do užívania z prostriedkov environmentálneho fondu..

7 INFORMÁCIE O VÝVOJI OBCE Z POHĽADU ROZPOČTOVNÍCTVA

7.1 Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2018

Rozpočet obce je základom finančného hospodárenia obce v príslušnom rozpočtovom (kalendárnom) roku. Pred schválením je rozpočet obce zverejnený 15 dní spôsobom obvyklým v obci. Rozpočet obce je súčasťou rozpočtu sektora verejnej správy a obsahuje príjmy a výdavky, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy k právnickým a fyzickým osobám pôsobiacim na území obce, obyvateľom žijúcim na tomto území vyplývajúce zo zákonov a z iných všeobecne záväzných právnych predpisov, všeobecne záväzných nariadení obce ako aj zo zmlúv. Zahŕňa aj finančné vzťahy štátu k rozpočtom obcí a k rozpočtovým organizáciám zriadeným obcou.

Obec a ňou zriadené rozpočtové organizácie zabezpečujú rôzne spoločenské úlohy nevýrobnej povahy. Ich prostredníctvom štát plní prevažnú väčšinu svojich hospodársko-organizačných, kultúrnych, výchovných a iných funkcií.

Obec a ňou zriadené rozpočtové organizácie hospodária s rozpočtovými prostriedkami a s prostriedkami prijatými od iných subjektov a zostavujú svoj rozpočet príjmov a výdavkov.

Obec financuje svoje potreby predovšetkým z vlastných príjmov, dotácií zo štátneho rozpočtu a z ďalších zdrojov. Na plnenie svojich úloh môže obec použiť návratné zdroje financovania a prostriedky mimorozpočtových peňažných fondov. Obec môže svoje úlohy financovať aj z prostriedkov združených s inými obcami, so samostatnými krajmi a s inými právnickými osobami alebo fyzickými osobami.

7.1.1 Rozpočtové hospodárenie obce

V rozpočte obce sa uplatňuje rozpočtová klasifikácia v súlade s osobitným predpisom. Rozpočet na rok 2018 bol zostavený v súlade s ust. § 10 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Rozpočet sa vnútorne člení na:

- **bežný rozpočet**, v ktorom uvádza údaje o bežnom rozpočte príjmov a výdavkov na príslušný rok a o ich realizácii od začiatku roka do konca sledovaného obdobia v členení podľa rozpočtovej klasifikácie.

- **kapitálový rozpočet**, v ktorom uvádza údaje o kapitálovom rozpočte príjmov a výdavkov na príslušný rok a o ich realizácii od začiatku roka do konca sledovaného obdobia v členení podľa rozpočtovej klasifikácie.
- **finančné operácie**, ktorými sa realizujú návratné zdroje financovania a ich splácanie.

Rozpočet na rok 2018 bol zostavený ako vyrovnaný. Podľa § 4 ods. 4 cit. zákona obec schválila, sledovala a vyhodnotila rozpočet ako jeden celok vrátane rozpočtov zriadených rozpočtových organizácií. Tieto údaje sa preberajú z podkladov finančných výkazov obce a zriadených rozpočtových organizácií.

Rozpočtové hospodárenie obce Heľpa sa počas roka 2018 riadilo rozpočtom zostaveným v súlade s §10 cit. zákona, ktorý bol schválený uznesením obecného zastupiteľstva č. 575 dňa 11.12.2017. Upravený rozpočet predstavuje schválený rozpočet zmenený 7. rozpočtovými opatreniami podľa ust. § 14 cit. zákona.

Operatívna evidencia všetkých vykonaných rozpočtových opatrení:

Por.č.	Uz.č.	zo dňa	Rozpočtové opatrenie	Zmena v príjmoch v Eur	Zmena vo výdavkoch v Eur
1.	595	8.2.2018	§14 ods.2 písm.b), c), d)	11 811	11 811
2.	623	22.3.2018	§14 ods.2 písm.b), c), d)	-59 790	-59 790
3.	679	24.5.2018	§14 ods.2 písm.b), c), d)	4 050	4 050
4.	697	25.6.2018	§14 ods.2 písm.b), c), d)	49 912	49 912
5.	714	10.8.2018	§14 ods.2 písm.b), c), d)	33 646	33 646
6.	765	29.11.2018	§14 ods.2 písm.b), c), d)	11 194	11 194
7.	RO starostu	28.12.2018	§14 ods.2 písm.a)	0	0

Poznámka: § 14 ods. 2 písm.
a) presun rozpočtovaných prostriedkov v rámci schváleného rozpočtu, pričom sa nemenia celkové príjmy a celkové výdavky
b) povolené prekročenie a viazanie príjmov,
c) povolené prekročenie a viazanie výdavkov,
d) povolené prekročenie a viazanie finančných operácií.

7.1.2 Rekapitulácia rozpočtového hospodárenia za rok 2018

REKAPITULÁCIA ROZPOČTU			
Názov položky	**Schválený rozpočet 2018**	**Upravený rozpočet 2018**	**Skutočné plnenie 12/18**
príjmy bežného rozpočtu	1 935 086	2 012 948	1 923 989
výdavky bežného rozpočtu	1 885 286	1 940 009	1 667 910
stav bežného rozpočtu	**49 800**	**72 939**	**256 079**
príjmy kapitálového rozpočtu	527 300	546 400	60 445
výdavky kapitálového rozpočtu	1 074 100	1 117 400	199 887
stav kapitálového rozpočtu	**-546 800**	**-571 000**	**-139 442**
finančné operácie príjmové	547 940	501 801	129 336
finančné operácie výdavkové	50 940	3 740	879
rozdiel finančných operácií	**497 000**	**498 061**	**128 457**
CELKOVÝ STAV ROZPOČTU:	**0**	**0**	**245 094**

Obec zostavila v roku 2018 prebytkový bežný rozpočet vo výške 49.800,- Eur a dosiahla prebytkový bežný rozpočet vo výške 256.079,74 Eur.

Kapitálový rozpočet zostavila ako schodkový vo výške – 546.800,- Eur a dosiahla schodkový kapitálový rozpočet vo výške –139.442,29 Eur. Rozpočet obce bol vyrovnaný rozdielom finančných operácií vo výške 497.000,- Eur. V skutočnosti na vyrovnanie rozpočtu v roku 2018 obci stačilo 128.456,71 Eur.

Na základe rozhodnutia obecného zastupiteľstva boli v príjmových finančných operáciách zahrnuté prostriedky na krytie schodku kapitálového rozpočtu, ktorý bol v priebehu rozpočtového roka krytý aj prebytkom bežného rozpočtu, kapitálovými príjmami a dofinancovaný z peňažných fondov obce vo výške 128 712,87 Eur. Neboli zapojené žiadne prostriedky z fondu prevádzky, údržby a opráv na údržbu nájomného bytového domu. Ďalej boli zapojené prostriedky školskej jedálne z predchádzajúcich rokov vo výške 560,90 Eur, ktoré boli použité na prevádzku školskej jedálne. V rámci príjmových a výdavkových operácií boli zúčtované správne poplatky za štátne služby integrovaného obslužného miesta vo výške 62,00 Eur. Vo výdavkových finančných operáciách obce sú zahrnuté splátky istiny úveru zo ŠFRB vo výške 817,06 Eur.

7.2 Výsledok rozpočtového hospodárenia za rok 2018

Výsledok rozpočtového hospodárenia obec zisťuje podľa ustanovenia § 2 a § 10 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení nesk. predpisov po zúčtovaní celkových príjmov a výdavkov ako výsledok bilancie celkových príjmov a celkových výdavkov rozpočtu obce (vrátane príjmov a výdavkov svojich zriadených rozpočtových organizácií).

Stav hospodárenia	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť 12/18	Skutočnosť 12/17
Celkové príjmy:	**2 462 386**	**2 559 348**	**1 984 434,83**	**1 817 023,75**
bežné príjmy obce	1 919 276	1 993 449	1 904 852,86	1 790 113,07
kapitálové príjmy obce	527 300	546 400	60 444,88	15 233,88
bežné príjmy RO	15 810	19 499	19 137,09	11 676,80
Celkové výdavky:	**2 959 386**	**3 057 409**	**1 867 797,38**	**1 735 645,84**
bežné výdavky obce	1 202 186	1 259 098	987 361,12	975 419,01
kapitálové výdavky obce	1 074 100	1 117 400	199 887,17	227 336,03
bežné výdavky RO	683 100	680 911	680 549,09	532 890,80
Výsledok rozpočtového hospodárenia obce:	**-497 000**	**-498 061**	**116 637,45**	**81 377,91**

V zmysle ust. § 16 odsek 6 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení nesk. predpisov sa na účely tvorby peňažných fondov pri usporiadaní prebytku rozpočtu obce podľa § 10 ods. 3 písm. a) a b) citovaného zákona z tohto prebytku 245.094,16 Eur vylučujú:

- nevyčerpané prostriedky zo ŠR účelovo určené na bežné výdavky poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku v sume: 0,00 Eur,
- nevyčerpané prostriedky z fondu prevádzky, údržby a opráv nájomných bytov podľa ustanovenia § 18 ods.2 zákona č.443/2010 Z.z. o dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní v z.n.p. v sume 1.636,40 Eur,
- nevyčerpané prostriedky z účelovo určených darov a grantov podľa ustanovenia § 5 ods. 3 zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v sume 444,00 Eur,
- nevyčerpané prostriedky školského stravovania na stravné a réžiu podľa ustanovenia §140-141 zákona č.245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v sume 389,87 Eur,
- finančné operácie v sume: 128.456,71 Eur,

ktoré je možné použiť v rozpočtovom roku v súlade s ustanovením § 8 odsek 4 a 5 zákona č.523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Výsledok rozpočtového hospodárenia je v roku 2018 prebytok vo výške: 114.167,18 Eur.

Výsledok hospodárenia podľa metodiky ESA 2010

Podľa ust. § 4 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy sa pre potreby vyčíslenia prebytku/schodku rozpočtu obce ako subjektu verejnej správy uplatňuje jednotná metodika platná pre Európsku úniu ESA 2010.

Obec v roku 2018 vykazovala tieto údaje:

Číslo riadku	Ukazovateľ (hlavná kategória ekonomickej klasifikácie)	Suma v Eur
1	**PRÍJMY (100 + 200 + 300) a príjmové finančné operácie (400 + 500)**	**2 113 770**
2	v tom daňové príjmy (100)	1 080 198
3	nedaňové príjmy (200)	270 504
4	granty a transfery (300)	633 732
5	príjmové finančné operácie (400, 500)	129 336
6	**VÝDAVKY (600 + 700) a výdavkové finančné operácie (800)**	**1 868 676**
7	v tom bežné výdavky (600)	1 667 910
8	kapitálové výdavky (700)	199 887
9	výdavkové finančné operácie (800)	879
10	**Prebytok (+)/schodok (-) = hotovostný (r.1 - r.6)**	**245 094**
11	**Prebytok (+)/schodok (-) po vylúčení príjmových a výdavkových finančných operácií (r.1 - r.5 - r.6 + r.9)**	**116 637**
12	***Zmena** stavu vybraných pohľadávok* (+, -) (r.13 - r.14)	**-2 387**
13	stav **vybraných pohľadávok** ku koncu sledovaného obdobia	23 002
14	stav **vybraných pohľadávok** k 31. 12. predchádzajúceho roka	25 389
15	***Zmena** stavu vybraných záväzkov* (+, -) (r.17 - r.16)	**-377**
16	stav **vybraných záväzkov** ku koncu sledovaného obdobia	70 296
17	stav **vybraných záväzkov** k 31.12. predchádzajúceho roka	69 919
20	Zahrnutie položiek časového rozlíšenia (r.12 + r.15)	**-2 764**
21	**Prebytok (+)/schodok (-) v metodike ESA 2010 (r.11 + r.20)**	**113 873**

7.3 Vývoj rozpočtového hospodárenia

Druh rozpočtu	Rozpočet 2015 skutočnosť	Rozpočet 2016 skutočnosť	Rozpočet 2017 skutočnosť	Rozpočet 2018 skutočnosť	Rozpočet 2019 plán	Rozpočet 2020 plán	Rozpočet 2021 plán
príjmy bežného rozpočtu	1 554 445	1 653 952	1 801 789	1 923 990	2 160 910	2 092 630	2 041 490
výdavky bežného rozpočtu	1 363 956	1 454 280	1 508 309	1 667 910	2 152 110	2 083 830	2 032 690
Bežný rozpočet	**190 489**	**199 672**	**293 480**	**256 080**	**8 800**	**8 800**	**8 800**
príjmy kapitálového rozpočtu	159 595	2 430	15 234	60 445	620 702	201 000	201 000
výdavky kapitálového rozpočtu	162 390	241 920	227 336	199 887	1 020 702	252 000	212 000
Kapitálový rozpočet	**2 695**	**239 490**	**212 102**	**139 442**	**400 000**	**51 000**	**11 000**
finančné operácie príjmové	196	84 555	87 331	129 336	402 140	53 140	13 140
finančné operácie výdavkové	41 850	37 223	789	879	10 940	10 940	10 940
Finančné operácie	**-41 654**	**47 332**	**86 542**	**128 457**	**391 200**	**42 200**	**2 200**
CELKOVÝ STAV:	**146 140**	**7 514**	**167 920**	**245 094**	**0**	**0**	**0**

7.4 Programový rozpočet obce

Obec Heľpa úspešne zaviedla programové rozpočtovanie ako systém plánovania, rozpočtovania, monitorovania a hodnotenia, ktorého cieľom je dlhodobo dosahovať hospodárnosť, efektívnosť a výkonnosť pri využívaní verejných zdrojov a zabezpečil sa transparentný a zodpovedný prístup pri rozdeľovaní a čerpaní verejných prostriedkov a zvýšila kvalita poskytovaných služieb obyvateľstvu.

Programový rozpočet zahŕňa programy, podprogramy, prvky, projekty vrátane aktivít rozpočtových organizácií. Hodnotenie programu sa uskutočňuje v porovnaní dosiahnutých výsledkov so schváleným programovým rozpočtom. Osobitne sa prehodnocuje každý program z hľadiska tvorby a rozdelenia zdrojov podľa schválených programov, plnenie jeho zámerov, cieľov a vyhodnotia sa merateľné ukazovatele cieľov a výstupov.

Obec Heľpa môže skonštatovať, že počas roka 2018 boli odstránené príčiny a prijaté opatrenia, ktoré viedli k odstráneniu neželaného stavu a nakoniec boli všetky zámery a ciele, ktoré si obec stanovila splnené.

Programovú štruktúru programového rozpočtu obce Heľpa tvorí 11 programov, 42 podprogramov a 32 prvkov a projektov. Čerpanie finančných prostriedkov podľa programovej štruktúry je spracované do nasledovnej tabuľky:

Rozpočtový program	Rozpočtové výdavky /názov položky/	Skutočnosť k 31.12.18	Skutočnosť k 31.12.17
1 - Plánovanie, manažment a kontrola (manažment obce, vnútorná kontrola, členstvo v organizáciách, plánovanie rozvoja, propagácia a prezentácia)	610 – Mzdové náklady	96 367,04	79 803,55
	620 – Poistné	38 224,28	32 046,52
	630 – Tovary a služby	46 306,25	45 086,32
	640 – Bežné transfery	7 967,46	4 975,57
	650 – Splácanie úrokov z úverov	0,00	0,00
	710 – Obst. kapitálových aktív	19 842,30	51 368,90
	810 - Ostatné výdavkové operácie	62,00	0,00
	820 – Splácanie istín	817,06	788,87
	Spolu	**209 586,39**	**214 069,73**
2 - Služby občanom (organizácia slávnostných obradov, matričná činnosť, cintorínske a pohrebné služby, obecný rozhlas, noviny, zdravotné stredisko, správa a evidencia majetku obce, spoločné úradovne, voľby)	610 – Mzdové náklady	75 428,11	72 878,27
	620 – Poistné	25 985,76	25 872,35
	630 – Tovary a služby	79 978,14	71 631,58
	640 – Bežné transfery	2 652,93	1 354,05
	710 – Obst. kapitálových aktív	6 446,70	7 263,33
	Spolu	**190 491,64**	**178 999,58**
3 – Bezpečnosť (ochrana pred požiarmi, civilná ochrana)	610 – Mzdové náklady	1 692,54	1 556,03
	620 – Poistné	930,54	1 056,26
	630 – Tovary a služby	8 803,91	9 635,27
	640 - Bežné transfery	166,00	100,00
	710 – Obst. kapitálových aktív	76 359,13	11 866,80
	Spolu	**87 952,12**	**24 214,36**
4 – Komunikácie (správa a údržba miestnych komunikácií)	610 – Mzdové náklady	2 193,95	2 708,55
	620 – Poistné	766,70	945,60
	630 – Tovary a služby	18 632,48	15 017,17
	710 – Obst. kapitálových aktív	61 150,52	0,00
	Spolu	**82 743,65**	**18 671,32**
5 - Odpadové hospodárstvo (nakladanie s odpadom, kanalizácia a ČOV, zberný dvor)	610 – Mzdové náklady	19 954,28	19 304,91
	620 – Poistné	6 989,06	5 414,46
	630 – Tovary a služby	49 436,35	50 127,08
	710 – Obst. kapitálových aktív	2 304,60	1 498,20
	Spolu	**78 684,29**	**76 344,65**
6 – Vzdelávanie (materská škola, školská jedáleň + RO základná škola a základná umelecká škola)	610 – Mzdové náklady	517 845,45	491 351,70
	620 – Poistné	185 562,75	178 286,58
	630 – Tovary a služby	191 688,56	142 127,71
	640 – Bežné transfery	1 245,04	1 541,69
	710 – Obst. kapitálových aktív	22 442,20	14 359,36
	Spolu s RO = za obec	**918 784,00**	**827 667,04**
7 – Šport (dotácie na šport, infraštruktúra pre telovýchovu a šport, prevádzka športového areálu)	610 – Mzdové náklady	0,00	1 540,80
	620 – Poistné	0,00	543,93
	630 – Tovary a služby	8 592,30	3 633,72
	640 – Bežné transfery	13 000,00	9 100,00
	710 – Obst. kapitálových aktív	3 568,34	106 382,75
	Spolu	**25 160,64**	**121 201,20**
8 – Kultúra (organizácia kultúrnych podujatí, amfiteáter, miestna ľudová knižnica, príspevky na kultúrne podujatia a spoločenské aktivity)	610 – Mzdové náklady	8 808,44	8 237,67
	620 – Poistné	3 144,04	3 186,67
	630 – Tovary a služby	56 129,92	46 738,88
	640 – Bežné transfery	26 675,00	28 849,00
	Spolu	**94 757,40**	**87 012,22**
9 - Prostredie pre život (verejné osvetlenie, správa a údržba zelene)	610 – Mzdové náklady	1 759,48	1 045,53
	620 – Poistné	663,69	590,83
	630 – Tovary a služby	19 612,97	19 695,23
	710 – Obst. kapitálových aktív	7 773,38	0,00
	Spolu	**29 809,52**	**21 331,59**
10 – Bývanie (správa a údržba bytového fondu obce, individuálna bytová výstavba v obci)	630 – Tovary a služby	2 903,76	1 088,25
	650 – Splácanie úrokov z úverov	686,18	714,37
	710 – Obst. kapitálových aktív	0,00	34 596,69
	Spolu	**3 589,94**	**36 399,31**
11 – Sociálne služby (opatrovateľská služba v byte občana, starostlivosť o občanov v núdzi, starostlivosť o seniorov)	610 – Mzdové náklady	96 052,92	83 786,33
	620 – Poistné	32 157,88	28 587,44
	630 – Tovary a služby	10 901,66	14 337,68
	640 – Bežné transfery	8 004,39	3 812,26
	Spolu	**147 116,85**	**130 523,71**
Výdavky celkom:		**1 868 676,44**	**1 736 434,71**

8 INFORMÁCIA O VÝVOJI OBCE Z POHĽADU ÚČTOVNÍCTVA KONSOLIDOVANÉHO CELKU

8.1 Informácie o metódach a postupoch konsolidácie

Obec Heľpa pri zostavovaní konsolidovanej účtovnej závierky postupovala v súlade s § 22a zák. č. 431/2001 Z. z. o účtovníctve v z.n.p. a podľa Opatrenia Ministerstva financií Slovenskej republiky č. MF/27526/2008-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o metódach a postupoch konsolidácie vo verejnej správe a podrobnosti o usporiadaní a označovaní položiek konsolidovanej účtovnej závierky vo verejnej správe v znení Opatrenia MF SR č. MF/10231/2018-31.

Pred zostavením individuálnych účtovných závierok účtovných jednotiek v konsolidovanom celku obce bolo vykonané odsúhlasenie koncoročných zostatkov a vzájomných vzťahov medzi týmito účtovnými jednotkami, ktoré vznikli zo vzájomných transakcií medzi subjektmi konsolidovaného celku.

Obec Heľpa pri samotnom zostavovaní konsolidovanej účtovnej závierky za rok 2018 vychádzala zo svojej individuálnej účtovnej závierky zostavenej k 31.12.2018, ďalej z individuálnej účtovnej závierky konsolidovanej účtovnej jednotky ZŠ Heľpa k 31.12.2018, z individuálnej účtovnej závierky konsolidovanej účtovnej jednotky ZUŠ Heľpa k 31.12.2018 a zo štruktúry údajov, ktoré jej zo svojej individuálnej účtovnej závierky poskytli konsolidované účtovné jednotky v súlade s Metodickým pokynom MF SR.

V súlade s cit. metodickým pokynom MF SR pre subjekty územnej samosprávy za rok 2018 predstavujú súhrnný celok obec a 2 rozpočtové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti obce. Obchodná spoločnosť, v ktorej má obec akcie, nie je zahrnutá do konsolidácie, nakoľko má v nej podiel v zanedbateľnej výške.

Metódy konsolidácie

Konsolidujúca účtovná jednotka použila metódu úplnej konsolidácie, nakoľko obec je zriaďovateľom dvoch dcérskych spoločností - rozpočtových organizácií a má 100% podiel na jej ovládaní. Pri tejto metóde obec prebrala majetok a záväzky, náklady a výnosy dcérskej účtovnej jednotky v plnej výške.

Obec postupovala podľa zásady ekonomickej jednotky, podľa ktorej sa konsolidovaná účtovná závierka zostavuje tak, ako keby účtovné jednotky do nej zahrňované boli jednou ekonomickou jednotkou.

Postup konsolidácie

1. prispôsobenie dcérskych individuálnych účtovných závierok prostredníctvom konsolidačného balíka
2. vykonanie upravujúcich účtovných operácií, bez ktorých by nebolo možné vykonať elimináciu vzájomných vzťahov
3. vytvorenie súčtových výkazov, a to súčtovej (agregovanej) súvahy a súčtového (agregovaného) výkazu zisku a strát
4. samotná konsolidácia, resp. eliminácia vzájomných vzťahov materskej účtovnej jednotky a dcérskych účtovných jednotiek

Výsledkom konsolidačných úprav je zostavenie konsolidovanej súvahy a konsolidovaného výkazu ziskov a strát.

Konsolidačný balík bol vyhotovený jednotlivými dcérskymi spoločnosťami, ZŠ Heľpa a ZUŠ Heľpa, ktoré prispôsobili svoju účtovnú závierku čo do štruktúry, obsahu, rozsahu, ocenenia predpisom platným pre konsolidovanú účtovnú závierku. V konsolidačnom balíku boli definované individuálne súvahy, výkazy ziskov a strát a jasne vymedzené vzájomné pohľadávky, záväzky, náklady a výnosy.

Z takto prispôsobených individuálnych účtovných závierok na spoločný základ mohla obec spočítať jednoduchým matematickým sčítaním všetky súvahy a výkazy ziskov a strát, výsledkom čoho bola ***súčtová (agregovaná) súvaha*** a ***súčtový (agregovaný) výkaz ziskov a strát***. V týchto súčtových výkazoch boli obsiahnuté aj položky ako výsledky vzájomných transakcií.

Následne mohlo dôjsť ku konsolidácii, resp. eliminácií vzájomných vzťahov. V súvislosti s konsolidáciou bolo potrebné vylúčiť vzájomné transakcie medzi obcou a jej dcérskymi účtovnými jednotkami.

8.2 Informácie o vývoji aktív konsolidovaného celku

Bilancia obsahuje údaje o majetku konsolidovaného celku. Obec čerpá údaje z účtovného výkazu Konsolidovaná súvaha za príslušné účtovného obdobie (k 31.12.2018):

AKTÍVA	SÚ	Obec IUZ	ZŠ IUZ	ZUŠ IUZ	Agregovaná súvaha	Eliminácie	Kons.SÚV.r.18	Kons.SÚV.r.17
Neobežný majetok		6 701 898,44	1 035,06	0,00	6 702 933,50	0,00	6 702 933,50	6 621 147,35
Dlhodobý nehmotný majetok	01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dlhodobý hmotný majetok	02	6 126 754,44	1 035,06	0,00	6 127 789,50	0,00	6 127 789,50	6 046 003,35
Pozemky	031	456 628,62	0,00	0,00	456 628,62	0,00	456 628,62	355 342,06
Umelecké diela a zbierky	032	3 916,88	0,00	0,00	3 916,88	0,00	3 916,88	3 916,88
Stavby	021-081	5 232 388,53	1 035,06	0,00	5 233 423,59	0,00	5 233 423,59	5 236 226,22
Samostatné hnuteľné veci	022-082	71 432,64	0,00	0,00	71 432,64	0,00	71 432,64	72 538,80
Dopravné prostriedky	023-083	213 890,59	0,00	0,00	213 890,59	0,00	213 890,59	226 931,99
Ostatný DHM	029-089	290,00	0,00	0,00	290,00	0,00	290,00	332,00
Obstaranie DHM	042	148 207,18	0,00	0,00	148 207,18	0,00	148 207,18	150 715,40
Dlhodobý finančný majetok	06	575 144,00	0,00	0,00	575 144,00	0,00	575 144,00	575 144,00
Ostatný DFM	063	575 144,00	0,00	0,00	575 144,00	0,00	575 144,00	575 144,00
Obežný majetok		568 333,08	31 329,07	14 454,30	614 116,45	-1 274,97	612 841,48	501 859,70
Zásoby	11	10 458,75	0,00	0,00	10 458,75	0,00	10 458,75	13 432,36
Materiál	112	10 458,75	0,00	0,00	10 458,75	0,00	10 458,75	13 432,36
Zúčt. medzi subj. VS	351	1 274,97	0,00	0,00	1 274,97	-1 274,97	0,00	0,00
Dlhodobé pohľadávky	3xx	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Krátkodobé pohľadávky	3xx	16 200,75	1 274,97	0,00	17 475,72	0,00	17 475,72	23 479,00
Ostatné pohľadávky	315	2 949,27	1 274,97	0,00	4 224,24	0,00	4 224,24	6 460,72
Pohľadávky z nedaň. príjmov obcí	318-391	10 556,10	0,00	0,00	10 556,10	0,00	10 556,10	10 919,60
Pohľadávky z daň. príjmov obcí	319	1 777,21	0,00	0,00	1 777,21	0,00	1 777,21	1 499,07
Pohľadávky voči zamestnancom	335	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,50
Iné pohľadávky	378	918,17	0,00	0,00	918,17	0,00	918,17	4 594,11
Finančné účty	2xx	540 398,61	30 054,10	14 454,30	584 907,01	0,00	584 907,01	464 948,34
Pokladnica	211	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Bankové účty	221	540 398,61	30 054,10	14 454,30	584 907,01	0,00	584 907,01	464 948,34
Poskyt.návrat.fin.výpomoci dlhodobé	27x	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Poskyt.návrat.fin.výpomoci FO	277	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Časové rozlíšenie	38x	6 801,30	1 063,24	241,16	8 105,70	0,00	8 105,70	6 042,92
Náklady budúcich období	381	5 916,48	1 063,24	241,16	7 220,88	0,00	7 220,88	5 909,94
Príjmy budúcich období	385	884,82	0,00	0,00	884,82	0,00	884,82	132,98
MAJETOK SPOLU:		**7 277 032,82**	**33 427,37**	**14 695,46**	**7 325 155,65**	**-1 274,97**	**7 323 880,68**	**7 129 049,97**

8.3 Informácie o vývoji pasív konsolidovaného celku

Bilancia obsahuje údaje o zdrojoch krytia konsolidovaného celku. Obec čerpá údaje z účtovného výkazu Konsolidovaná súvaha za príslušné účtovného obdobie (k 31.12.2018):

PASÍVA	SÚ	Obec IUZ	ZŠ IUZ	ZUŠ IUZ	Agregovaná súvaha	Eliminácie	Kons.r.18	Kons.r.17
Vlastné imanie		3 777 752,64	-1 163,73	116,71	3 776 705,62	0,00	3 776 705,62	3 569 968,82
Oceňovacie rozdiely	41x	13 635,67	0,00	0,00	13 635,67	0,00	13 635,67	13 635,67
Oceňovacie rozdiely z kapit.účastín	415	13 635,67	0,00	0,00	13 635,67	0,00	13 635,67	13 635,67
Fondy	42x	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Výsledok hospodárenia		3 764 116,97	-1 163,73	116,71	3 763 069,95	0,00	3 763 069,95	3 556 333,15
Nevysp.výsl.hosp. min. rokov	428	3 522 954,26	-1 576,85	-44,26	3 521 333,15	0,00	3 521 333,15	3 567 101,36
Výsledok hosp. za účt.obdobie		241 162,71	413,12	160,97	241 736,80	0,00	241 736,80	-10 768,21
Záväzky		100 725,80	31 459,58	14 578,75	146 764,13	-1 274,97	145 489,16	136 662,92
Rezervy		30 430,00	0,00	0,00	30 430,00	0,00	30 430,00	22 965,00
Ostatné krátkodobé rezervy	323	30 430,00	0,00	0,00	30 430,00	0,00	30 430,00	22 965,00
Zúčt. medzi subj. VS	351	0,00	1 274,97	0,00	1 274,97	-1 274,97	0,00	0,00
Dlhodobé záväzky		20 123,71	2 145,38	1 065,71	23 334,80	0,00	23 334,80	21 473,98
Ostatné dlhodobé záväzky	479	16 816,89	0,00	0,00	16 816,89	0,00	16 816,89	17 633,95
Záväzky zo sociálneho fondu	472	3 306,82	2 145,38	1 065,71	6 517,91	0,00	6 517,91	3 840,03
Krátkodobé záväzky		50 172,09	28 039,23	13 513,04	91 724,36	0,00	91 724,36	92 223,94
Dodávatelia	321	5 283,89	130,27	124,45	5 538,61	0,00	5 538,61	4 029,78
Nevyfakturované dodávky	326	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Iné záväzky	379	447,69	864,58	119,43	1 431,70	0,00	1 431,70	3 282,00
Zamestnanci	331	25 239,90	14 166,72	7 332,67	46 739,29	0,00	46 739,29	46 477,31
Zúčt. s org.soc.poist.a zdr.poist.	336	15 914,87	10 392,24	4 820,43	31 127,54	0,00	31 127,54	31 092,28
Daň z príjmov	341	325,50			325,50		325,50	1 100,00
Ostatné priame dane	342	2 960,24	2 485,42	1 116,06	6 561,72	0,00	6 561,72	6 242,57
Transfery a zúčt.subj. mimo VS	372	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Bankové úvery a výpomoci		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Bakové úvery dlhodobé	461	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Časové rozlíšenie		3 398 554,38	3 131,52	0,00	3 401 685,90	0,00	3 401 685,90	3 422 418,23
Výdavky budúcich období	383	25,51	0,00	0,00	25,51	0,00	25,51	0,00
Výnosy budúcich období	384	3 398 528,87	3 131,52	0,00	3 401 660,39	0,00	3 401 660,39	3 422 418,23
VLASTNÉ IMANIE A ZÁV. SPOLU:		**7 277 032,82**	**33 427,37**	**14 695,46**	**7 325 155,65**	**-1 274,97**	**7 323 880,68**	**7 129 049,97**

8.3.1 Dlhová služba obce

Celkovou sumou dlhu obce sa na účely zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy rozumie súhrn záväzkov vyplývajúcich zo splácania istín návratných zdrojov financovania a záväzkov z investičných dodávateľských úverov a ručiteľských záväzkov obce ku koncu účtovného obdobia.

Obec nevstupovala do záväzkov vyplývajúcich z návratných zdrojov financovania a záväzkov z investičných dodávateľských úverov, ktorých úhrada dlhodobo nenaruší vyrovnanosť bežného rozpočtu v nasledujúcich rokoch, a ktoré by boli použité len na úhradu kapitálových výdavkov.

Obec neprevzala záruku ani záväzok z úveru, pôžičky alebo iného dlhu fyzickej osoby, právnickej osoby, ani osoby v zriaďovateľskej pôsobnosti obce.

Do celkovej sumy dlhu obce sa nezapočítavajú záväzky z pôžičky poskytnutej z Audiovizuálneho fondu a z úveru poskytnutého zo Štátneho fondu rozvoja bývania na obstaranie obecných nájomných bytov vo výške splátok úveru, ktorých úhrada je zahrnutá v cene ročného nájomného za obecné nájomné byty. Ďalej sa nezapočítavajú záväzky z úveru poskytnutého z Environmentálneho fondu, záväzky z pôžičky poskytnutej z Fondu na podporu umenia a záväzky z návratných zdrojov financovania prijatých na zabezpečenie predfinancovania realizácie spoločných programov SR a EÚ, operačných programov najviac v sume poskytnutého nenávratného finančného príspevku.

- zostatok istiny z bankových úverov 0,00 EUR
- zostatok istiny z úverov zo ŠFRB 17.633,95 EUR
- zostatok istiny z návratných finančných výpomocí 0,00 EUR

Na účely zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy Obec Heľpa neeviduje k 31.12.2018 **žiaden dlh.**

8.4 Pohľadávky konsolidovaného celku

Pohľadávky	Obec	ZŠ	ZUŠ	KC 2017
Pohľadávky do lehoty splatnosti	14 671,06	3 255,06	0,00	17 926,12
Pohľadávky po lehote splatnosti	5 552,88	0,00	0,00	5 552,88

Pohľadávky	Obec	ZŠ	ZUŠ	KC 2018
Pohľadávky do lehoty splatnosti	9 461,41	1 274,97	0,00	10 736,38
Pohľadávky po lehote splatnosti	6 739,34	0,00	0,00	6 739,34

8.5 Záväzky konsolidovaného celku

Záväzky	Obec	ZŠ	ZUŠ	KC 2017
Záväzky do lehoty splatnosti	69 918,99	30 060,13	13 718,80	113 697,92
Záväzky po lehote splatnosti	0,00	0,00	0,00	0,00

Záväzky	Obec	ZŠ	ZUŠ	KC 2018
Záväzky do lehoty splatnosti	70 295,80	30 184,61	14 578,75	115 059,16
Záväzky po lehote splatnosti	0,00	0,00	0,00	0,00

9 HOSPODÁRSKY VÝSLEDOK ZA ROK 2018

9.1 Informácie o vývoji nákladov konsolidovaného celku

Bilancia obsahuje údaje o nákladoch konsolidovaného celku. Obec čerpá údaje z účtovného výkazu Konsolidovaný výkaz ziskov a strát za príslušné účtovného obdobie (k 31.12.2018):

NÁKLADY	Účet	Obec IUZ	ZŠ IUZ	ZUŠ IUZ	Agregovaný VZS	Eliminácie	Konsol.18	Konsol.17
Spotrebované nákupy		217 259,89	43 861,17	22 981,94	284 103,00	-4 183,21	279 919,79	258 327,01
Spotreba materiálu	501	153 944,42	30 436,54	19 083,78	203 464,74	0,00	203 464,74	175 875,83
Spotreba energie	502	63 315,47	13 424,63	3 898,16	80 638,26	-4 183,21	76 455,05	82 451,18
Služby		111 470,35	21 704,08	5 244,63	138 419,06	-7 747,60	130 671,46	143 263,51
Opravy a udržiavanie	511	32 222,71	1 882,32	0,00	34 105,03	0,00	34 105,03	17 808,96
Cestovné	512	1 486,45	103,90	686,15	2 276,50	0,00	2 276,50	2 325,33
Náklady na reprezentáciu	513	2 798,78	80,27	0,00	2 879,05	0,00	2 879,05	1 419,88
Ostatné služby	518	74 962,41	19 637,59	4 558,48	99 158,48	-7 747,60	91 410,88	121 709,34
Ostatné náklady		577 793,49	406 263,04	175 909,15	1 159 965,68	0,00	1 159 965,68	1 080 976,80
Mzdové náklady	521	410 340,86	287 119,56	127 171,12	824 631,54	0,00	824 631,54	764 071,31
Zákonné sociálne poistenie	524	142 166,98	99 889,19	44 495,45	286 551,62	0,00	286 551,62	267 439,98
Ostatné sociálne poistenie	525	2 550,00	4 651,33	530,00	7 731,33	0,00	7 731,33	7 733,45
Zákonné sociálne náklady	527	22 735,65	14 602,96	3 712,58	41 051,19	0,00	41 051,19	41 732,06
Dane a poplatky		3 302,68	116,90	4,50	3 424,08	-107,50	3 316,58	3 172,36
Ostatné dane a poplatky	538	3 302,68	116,90	4,50	3 424,08	-107,50	3 316,58	3 172,36
Ostatné náklady prevádz.činnosť		67 553,23	194,59	0,00	67 747,82	0,00	67 747,82	34 320,67
Zost.cena predaného DHM	541	311,35	0,00	0,00	311,35	0,00	311,35	5 163,67
Zmluv.pokuty,penále,úroky z omeš.	544	0,00	4,99	0,00	4,99	0,00	4,99	0,00
Ostatné pokuty,penále,úroky z omeš.	545	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	500,00
Ostatné náklady na prev.činn.	548	67 241,88	189,60	0,00	67 431,48	0,00	67 431,48	28 657,00
Odpisy,rezervy,OP z prev.,fin. čin.		236 279,00	179,28	0,00	236 458,28	0,00	236 458,28	371 282,13
Odpisy DHM	551	218 974,00	179,28	0,00	219 153,28	0,00	219 153,28	348 317,13
Tvorba ostatných rezerv z prev.čin.	553	17 305,00	0,00	0,00	17 305,00	0,00	17 305,00	22 965,00
Finančné náklady		11 739,64	874,98	699,20	13 313,82	0,00	13 313,82	12 925,03
Predané cen.papiere a podiely	561	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Úroky	562	711,69	0,00	0,00	711,69	0,00	711,69	714,37
Ostatné finančné náklady	568	11 027,95	874,98	699,20	12 602,13	0,00	12 602,13	12 210,66
Mimoriadne náklady		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Náklady na transfery		245 669,51	1 489,03	10 244,39	257 402,93	-240 302,93	17 100,00	9 300,00
Nákl.na transf.z rozp. obce do RO	584	228 569,51	0,00	0,00	228 569,51	-228 569,51	0,00	0,00
Nákl.na tran.z rozp. obce subj.mimo VS	586	17 100,00	0,00	0,00	17 100,00		17 100,00	9 300,00
Náklady z odvodu príjmov	588	0,00	3 469,12	10 244,39	13 713,51	-13 713,51	0,00	0,00
Náklady z bud. odvodu príjmu	589	0,00	-1 980,09		-1 980,09	1 980,09	0,00	0,00
NÁKLADY:		**1 471 067,79**	**474 683,07**	**215 083,81**	**2 160 834,67**	**-252 341,24**	**1 908 493,43**	**1 913 567,51**
Splatná daň z príjmov	591	325,50			325,50		325,50	1 100,00
NÁKLADY CELKOM:		**1 471 393,29**	**474 683,07**	**215 083,81**	**2 161 160,17**	**-252 341,24**	**1 908 818,93**	**1 914 667,51**

9.2 Informácie o vývoji výnosov konsolidovaného celku

Bilancia obsahuje údaje o výnosoch konsolidovaného celku. Obec čerpá údaje z účtovného výkazu Konsolidovaný výkaz ziskov a strát za príslušné účtovného obdobie:

VÝNOSY	Účet	Obec IUZ	ZŠ IUZ	ZUŠ IUZ	Agregovaný VZS	Eliminácie	Konsol.18	Konsol.17
Tržby za vlastné výkony a tovar		98 321,28	1 278,00	10 155,00	109 754,28	-342,72	109 411,56	107 327,10
Tržby z predaja služieb	602	98 321,28	1 278,00	10 155,00	109 754,28	-342,72	109 411,56	107 327,10
Aktivácia		4 392,22	0,00	0,00	4 392,22	0,00	4 392,22	6 275,65
Aktivácia materiálu	621	4 392,22	0,00	0,00	4 392,22	0,00	4 392,22	5 447,12
Aktivácia DHM	624	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	828,53
Daňové a colné výnosy a z poplatkov		1 084 261,92	0,00	0,00	1 084 261,92	-107,50	1 084 154,42	1 038 834,61
Daňové výnosy samosprávy	632	1 061 262,52	0,00	0,00	1 061 262,52	0,00	1 061 262,52	1 010 477,61
Výnosy z poplatkov	633	22 999,40	0,00	0,00	22 999,40	-107,50	22 891,90	28 357,00
Ostatné výnosy z prevádz.činnosti		267 055,81	2 552,50	83,20	269 691,51	-11 588,09	258 103,42	212 657,88
Tržby z predaja DHM	641	444,88	0,00	0,00	444,88	0,00	444,88	5 250,84
Tržby z predaja materiálu	642	235,40	0,00	0,00	235,40	0,00	235,40	1 350,60
Ostatné pokuty	645	90,00	0,00	0,00	90,00	0,00	90,00	0,00
Ostatné výnosy z prevádz.činnosti	648	266 285,53	2 552,50	83,20	268 921,23	-11 588,09	257 333,14	206 056,44
Zúčtov.rezerv,OP z prev,fin.čin.		9 230,00	610,00	0,00	9 840,00	0,00	9 840,00	11 910,00
Zúčtov. ost.rezerv z prevádz.čin.	653	9 230,00	610,00	0,00	9 840,00	0,00	9 840,00	11 910,00
Zúčt. ost. oprav. pol. z prev. čin.	658	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Finančné výnosy		257,99	46,76	6,19	310,94	0,00	310,94	409,16
Tržby z predaja cen.papierov a podiel	661	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Úroky	662	257,99	46,76	6,19	310,94	0,00	310,94	409,16
Mimoriadne výnosy		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Náhrady škôd	672	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Výnosy z transferov a rozp. príjmov		249 036,78	470 608,93	205 000,39	924 646,10	-240 302,93	684 343,17	526 484,90
Výnosy z BT z rozpočtu obce	691	0,00	23 569,12	205 000,39	228 569,51	-228 569,51	0,00	0,00
Výn.sam.z BT zo ŠR,iných subj.VS	693	85 982,73	445 100,15	0,00	531 082,88	0,00	531 082,88	506 359,30
Výn.sam.z KT zo ŠR,iných subj.VS	694	127 741,72	179,28	0,00	127 921,00	0,00	127 921,00	2 640,60
Výn.sam.z BT subj.mimoVS	697	12 840,00	1 760,38	0,00	14 600,38	0,00	14 600,38	17 485,00
Výn.sam.z KT subj.mimo VS	698	10 738,91	0,00	0,00	10 738,91	0,00	10 738,91	0,00
Výn.sam.z odvodu rozp.príjmov	699	11 733,42	0,00	0,00	11 733,42	-11 733,42	0,00	0,00
VÝNOSY SPOLU:		**1 712 556,00**	**475 096,19**	**215 244,78**	**2 402 896,97**	**-252 341,24**	**2 150 555,73**	**1 903 899,30**
Výsledok hospodárenia		241 162,71	413,12	160,97	241 736,80	0,00	241 736,80	-10 768,21

9.3 Informácie o vývoji výsledku hospodárenia konsolidovaného celku

Bilancia obsahuje údaje o výsledku hospodárenia konsolidovaného celku. Obec čerpá údaje z účtovného výkazu Konsolidovaný výkaz ziskov a strát za príslušné účtovného obdobie (k 31.12.2018):

VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA	Účet	Obec IUZ	ZŠ IUZ	ZUŠ IUZ	Agregovaný VZS	Eliminácia	Konsol.18	Konsol.17
NÁKLADY SPOLU:	5xx	1 471 393,29	474 683,07	215 083,81	2 161 160,17	-252 341,24	1 908 818,93	1 914 667,51
VÝNOSY SPOLU:	6xx	1 712 556,00	475 096,19	215 244,78	2 402 896,97	-252 341,24	2 150 555,73	1 903 899,30
Výsledok hospodárenia		**241 162,71**	**413,12**	**160,97**	**241 736,80**	**0,00**	**241 736,80**	**-10 768,21**

10 OSTATNÉ DÔLEŽITÉ INFORMÁCIE

10.1 Prijaté granty a transfery

V roku 2018 obec a jej rozpočtové organizácie prijali nasledovné granty a transfery z rôznych rozpočtových kapitol štátneho rozpočtu:

granty, dotácie, transfery v Eur		594 130	627 865	573 732	91%	29,8%
311	Granty na kultúrne podujatia	0	8 000	8 000	100%	0,4%
311	Grant Nadácia pre deti Slovenska	0	5 300	4 840	91%	0,3%
312	Dotácia MV SR - voľby	3 000	3 000	2 072	69%	0,1%
312	Dotácia ÚV SR projekt na športovú výbavu	0	3 500	3 500	100%	0,2%
312	Dotácia UPSVR na deti v hm.núdzi /strava,šk.potreby/	7 200	7 200	2 899	40%	0,2%
312	Dotácia UPSVR na osobitného príjemcu rod.prídavkov	3 000	3 000	739	25%	0,0%
312	Dotácia UPSVR na aktivačnú činnosť, program reg.miest.zamestn	61 000	61 000	15 058	25%	0,8%
312	Transfer od obcí na SpU opatr.služby	13 700	16 600	16 521	100%	0,9%
312	Transfer od ZŠ na SpU školstva	25 500	18 300	18 300	100%	1,0%
312	Transfer od obcí na SpU stavebný	7 600	7 860	7 851	100%	0,4%
312	Dotácia BBSK na DFF Kolovrátok	0	2 000	2 000	100%	0,1%
312	Dotácia Lesy SR na miestne komunikácie	0	10 000	10 000	100%	0,5%
312	Dotácia DPO SR na Dobr.hasič.zbor obce	1 400	1 400	1 400	100%	0,1%
312	Dotácia z Fondu na podporu umenia - kultúrne projekty	0	11 300	11 300	100%	0,6%
312	Dotácia MV SR na matričnú čin., register obyv., adries	4 030	4 150	4 139	100%	0,2%
312	Dotácia MDVRR,MŽP na stavebný úrad	3 000	3 480	3 476	100%	0,2%
312	Dotácia OkU na výchovu,vzdelávanie v MŠ	2 700	2 919	2 919	100%	0,2%
312	Dotácia IA MPSVR SR na opatrovateľskú službu	24 900	12 300	12 162	99%	0,6%
312	Transfer pre ZŠ - právny subjekt	437 100	446 556	446 556	100%	23,2%

10.2 Poskytnuté dotácie

Obec v roku 2018 poskytla právnickým osobám dotácie na konkrétne úlohy a akcie vo verejnom záujme alebo v prospech rozvoja územia obce, na vykonávanie činností na území obce, na podporu všeobecne prospešných služieb, účelov, jej obyvateľom za podmienok ustanovených v § 4 VZN č. 1/2015 o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce vo výške 9.300,- Eur.

Finančné prostriedky boli po doporučení finančnou komisiou a na základe schválenia OZ v Heľpe prerozdelené podľa žiadostí žiadateľov. Vyčerpané finančné prostriedky boli v termíne organizáciami riadne zúčtované.

Prehľad o poskytnutých dotáciách podľa §7 ods.4 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v členení podľa jednotlivých príjemcov:

P. č.	Žiadateľ dotácie	Účelové určenie dotácie	Suma poskytnutých finančných prostriedkov v Eur	Suma skutočne použitých finančných prostriedkov v Eur	Použitie FP
1.	Denné centrum IMPULZ, n.o.	na podporu všeobecne prospešných služieb	4 000,00	4 000,00	Prevádzkové výdavky na zabezpečenie prevádzky Denného stacionára v Heľpe
2.	Športový klub Heľpa	na podporu všeobecne prospešných služieb	13 000,00	13 000,00	Prevádzkové výdavky na zabezpečenie športovej činnosti klubu v športovom areáli
3.	ZO Zväzu protifašistických bojovníkov Brezno	akcie vo verejnom záujme	100,00	100,00	Výdavky na zabezpečenie prekrytia Príspevok na materiálové zabezpečenie regionálnych osláv SNP tribúny
SPOLU:			**17 100,00**	**17 100,00**	

10.3 Významné investičné akcie v roku 2018

Rekonštrukcia hasičskej zbrojnice

Pre zabezpečenie požiarnej ochrany, bezpečnosti obyvateľov a majetku sa obec zapojila do projektu MV SR a v rámci programu získala kapitálový transfer a zrekonštruovala budovu hasičskej zbrojnice celkom za 76.359,- Eur.

Oporný múr na ul. Farská

Obec pre obyvateľov na ul. Farská vybudovala oporný múr na zabezpečenie zosuvu svahu a miestnej komunikácie v hodnote 21.840,- Eur.

Chodník na ul. Hlavná

Pre zabezpečenie bezpečnosti všetkých chodcov bol popri štátnej ceste I/66 v dvoch úsekoch – od ul. Burkovaná po ul. Mlynskú a k železničnej stanici vybudovaný chodník zo zámkovej dlažby za sumu 35.385,- Eur.

Sadové úpravy verejných priestranstiev

V rámci starostlivosti o zdravé životné prostredie sa obec každoročne postará o zlepšenie vzhľadu verejných plôch. Novou sadovou výsadbou v parku na námestí obce a pri autobusovej zastávke v hodnote 7.773,- Eur skrášlila najfrekventovanejšie plochy obce.

Dokončenie strechy štadióna

Na budove futbalového štadióna sa dokončila rekonštrukcia strechy dobudovaním bleskozvodu za 3.568,- Eur. Stavba bude v ďalších rokoch slúžiť nielen športovým fanúšikom ale aj obyvateľom na rôzne podujatia a pomôže skvalitniť bývanie nájomcom bytov v tomto obecnom objekte.

Rekonštrukcia schodiska Domu smútku

Pre zabezpečenie bezpečnosti a reprezentatívneho vzhľadu priestorov Domu smútku pri náboženských obradoch poslednej rozlúčky s našimi obyvateľmi bolo zrekonštruované vstupné schodisko pri celkom za 3.847,- Eur.

Vybudovanie školskej knižnice a čitárne

Školskému areálu sa obec venuje pravidelne, pretože jej nie je výchova našich školopovinných detí ľahostajná. Na hornej chodbe budovy školy vznikli upravené priestory pre knižnicu a čitáreň v hodnote 16.897,- Eur, v ktorých sa bude vyučovať čitateľská, matematická, finančná gramotnosť detí a vybuduje sa vzťah ku knihám a čítaniu.

Detské ihrisko v Materskej škôlke

Obec postupne rozširuje pre našich najmenších detské ihrisko tvorené z viacerých atrakcií. Zakúpená bola hojdačka kovový psík za sumu 2.984,- Eur.

Modernizácia vybavenia školskej kuchyne

Školská kuchyňa a jedáleň poskytuje zdravú výživu pre našich školákov, preto obci záleží na tom, aby jej vybavenie spĺňalo všetky bezpečnostné kritéria dnešných moderných technológií pracovných strojov. Pre školskú kuchyňu sa zakúpila elektrická smažiaca panvica v hodnote 2.561,- Eur.

10.4 Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce na roky 2015 – 2024

Obec schválila strednodobý strategický dokument „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Heľpa s výhľadom do roku 2024, ktorý na základe analýzy hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce stanovuje jeho strategické ciele a priority rozvoja. Je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania rozvoja obce. Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Heľpa sa uskutočňuje podpora rozvoja na úrovni miestnej samosprávy s dôrazom na sociálnu, ekonomickú a kultúrnu sféru. Je to program cielených opatrení, navrhnutý pre oživenie sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce Heľpa, ktorý na základe výsledkov ročného hodnotenia bude priebežne aktualizovaný a doplňovaný.

Vyhodnotenie investičných projektov v rámci PHSR v r. 2018

P.č.	Názov projektu/realizovanej aktivity	Číslo oblasti/* (vybrať z možností pod tabuľkou)	Termín realizácie		Celkový rozpočet projektu (EUR)	z toho cudzie zdroje krytia (EUR)	Celková minutá suma v r. 2016	Hlavné ukazovatele plnenia projektu (môže byť viac ukazovateľov)		
			začiatok mesiac/rok	ukončenie mesiac/rok				Názov plánovaného ukazovateľa	Plán. číselná hodnota a jednotka ukazovateľa	Dosiahnutá hodnota ukazovateľa v r. 2018
1.	Chodník - Hlavná ulica, Heľpa/dostavba chodníka v blízkosti železničnej stanice	1.4	8.18	11.18	34755,6	0	34755,6	dĺžka v/ km	5	1
2.	Oprava miestnej komunikácie prechádzajúcou obcou Heľpa	1.4	8.18	11.18	14799,9	10 000	14799,9	dĺžka v /km	5	3
3.	Rekonštrukcia miestnej komunikácie Farská ulica/výstavba a rekonštukcia miestnych komunikácii v obci	1.4	8.18	11.18	21840,11	0	21840,11	dĺžka v /km	5	3
4.	ZŠ-vybudovanie knižnice a čitárne/modernizácia zariadení povinnej školskej dochádzky	1.3	8.18	12.18	16377,67	0	16377,67	počet užívateľov podporených projektov	200	200
5.	Rekonštrukcia budovy Hasičskej zbrojnice v Heľpe/ výmena strechy a zateplenie hasičskej zbronice	1.14	5.18	8.18	63632,62	60000	63632,62	pokrytie územia /%	100	100
6.	Sadové úpravy v lokalite autobusová zastávka a námestie/Výstavba a realizácia oddychových zón v obci	1.14	5.18	7.18	8150,88	0	8150,88	plocha zrekonštruovaných oddychových zón/m2	5000	100
7.	Rekonštrukcia schodiska domu smútku/Revitalizácia areálu cintorína	1.14	4.18	5.18	3846,7	0	3846,7	plocha zrekonštruovaného cintorína/m2	4000	100

Vyhodnotenie neinvestičných projektov v rámci PHSR v r. 2018

P.č.	Názov projektu/realizovanej aktivity	Číslo oblasti/** (vybrať z možností pod tabuľkou)	Termín realizácie		Celkový rozpočet projektu (EUR)	z toho cudzie zdroje krytia (EUR)	Celková minutá suma v r. 2016	Hlavné ukazovatele plnenia projektu (môže byť viac ukazovateľov)		
			začiatok mesiac/rok	ukončenie mesiac/rok				Názov plánovaného ukazovateľa	Plán. číselná hodnota a jednotka ukazovateľa	Dosiahnutá hodnota ukazovateľa v r.2018
1.	Vypracovanie projektovej dokumentácie: Denný stacionár Heľpa/Vypracovanie technickej dokumentácie	2.4	10.18	11.18	8460	0	8460	počet užívteľov podporených projektov	35	18
2.	Vypracovanie projektovej dokumentácie Rekonštrukcia miestnej komunikácie - Čaneckého ulica, Heľpa/ Vypracovanie technickej dokumentácie	2.4	10.18	12.18	2250	0	2250	Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácii v obci /km	5	3

10.5 Predpokladaný budúci vývoj

Obec plánuje v budúcich rokoch rekonštrukciu strechy administratívnej budovy obecného úradu, vybudovať štruktúrovanú kabeláž a zapojiť sa do projektu na Zníženie energetickej náročnosti budovy v predpokladanej výške 152 tis. Eur.

V prípade schválenia nenávratného finančného príspevku z eurofondov sa zabezpečí energetická efektívnosť budovy materskej školy za 128 tis. Eur a rekonštrukcia Denného stacionára za 193 tis. Eur..

Vzhľadom na rekonštrukciu hasičskej zbrojnice vznikla potreba aj rekonštrukcie strechy za 10 tis. Eur a rekonštrukcie budovy pošty v priľahlých priestoroch za 47 tis. Eur.

Obec bude pokračovať v budovaní kanalizačnej siete na ul. Hlavná v hodnote 206 tis. Eur a rozširovaní infraštruktúry.

Potrebnou sa stala aj rekonštrukcia budovy a strechy Domu smútku za 80 tis. Eur.

Obec plánuje v blízkom období rekonštrukcia poškodenej cesty a oporného múra na ul. Čaneckého za 30 tis. Eur.

Pre skvalitnenie cestovného ruchu a poskytnutie nových možností nielen pre návštevníkov obce vybuduje v rámci projektu náučný chodník chotárom obce za 31 tis. Eur, novú sadovú výsadbu za 10 tis. Eur a zrekonštruuje prístrešok prameňa na ul. Tichá za 10 tis. Eur.

V športovom areáli obec vybuduje novú bežeckú dráhu za 20 tis. Eur.

Obec musí zabezpečiť pre navrhované investičné akcie v ďalšom rozpočtovom roku prípravnú projektovú dokumentáciu za 76 tis. Eur.

Obec nemá záujem v budúcich rokoch zriadiť žiadnu príspevkovú organizáciu.

Obec nemá záujem v budúcom období poskytovať žiadne záruky.

Obec nemá záujem v budúcom období prevádzkovať žiadnu podnikateľskú činnosť.

10.6 Udalosti osobitného významu

Obec po skončení účtovného obdobia roka 2018 nezaznamenala žiadnu udalosť osobitného významu.

Na ustanovujúcom zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa 7.12.2018 obecné zastupiteľstvo zobralo na vedomie výsledky volieb do orgánov samosprávy obcí konaných dňa 10.11.2018 a skonštatovalo, že novozvolený starosta obce Peter Hyriak a zvolení poslanci obecného zastupiteľstva: Mgr. Milan Bošeľa, Mgr.art. Andrea Kirscová, Ing. Michal Košťál, Jozef Kukuľa, Mikuláš Kukuľa, Miroslav Lilko, Milan Málik, Rudolf Mešťan, Mgr. Andrea Oravkinová zložili zákonom predpísaný sľub a ujali sa funkcie.

10.7 Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená

Obec vedie súdny spor so žalobcom Pozemkové spoločenstvo pasienkárov v Heľpe o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam vedeným v Správe katastra Brezno na LV obce č.701 – budova bývalého miestneho kultúrneho strediska v obstarávacej cene 44 022,23 Eur.

Heľpa 9.9.2019
Vypracovala: Mgr. A. Tkáčiková – ekonómka OcÚ

Predkladá: Peter Hyriak – starosta obce

Prílohy:

- Individuálna účtovná závierka:
  - Súvaha,
  - Výkaz ziskov a strát,
  - Poznámky
- Výrok audítora k individuálnej účtovnej závierke
- Konsolidovaná účtovná závierka:
  - Konsolidovaná súvaha,
  - Konsolidovaný výkaz ziskov a strát,
  - Poznámky konsolidovanej účtovnej závierky
- Výrok audítora ku konsolidovanej účtovnej závierke

OBSAH

1 ÚVODNÉ SLOVO STAROSTU OBCE 2

2 IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE OBCE 4

2.1 Identifikačné údaje obce ako účtovnej jednotky 4

2.2 Rozpočtové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti účtovnej jednotky 4

2.3 Ostatné organizácie 5

3 ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA OBCE 6

3.1 Orgány obce vo volebnom období 2014 – 2018 7
3.1.1 Starosta obce 7
3.1.2 Obecné zastupiteľstvo obce Heľpa (poslanci) 7

3.2 Komisie pri Obecnom zastupiteľstve v Heľpe 9

3.3 Obecný úrad v Heľpe 10
3.3.1 Zamestnanci obecného úradu 10

3.4 Spoločné úradovne pre viaceré obce 11
3.4.1 SpÚ v oblasti územného plánovania a stavebného poriadku, ochrany životného prostredia, cestnej dopravy a pozemných komunikácii 11
– 11
3.4.2 SpÚ v oblasti sociálnej pomoci a opatrovateľskej služby 11
3.4.3 SpÚ v oblasti školstva 11

4 POSLANIE, VÍZIA A CIELE OBCE 12

4.1 Poslanie obce 12

4.2 Vízia obce 12

4.3 Hodnoty obce 12

4.4 Ciele obce 12

5 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA KONSOLIDOVANÉHO CELKU 15

5.1 Konsolidovaný celok 15
5.1.1 Konsolidujúca účtovná jednotka – materská ÚJ 15
5.1.2 Konsolidované účtovné jednotky – dcérske ÚJ so 100% podielom 15
5.1.3 Účtovná jednotka, v ktorej má konsolidujúca účtovná jednotka podiely, ktoré nespĺňajú podmienky na zahrnutie do konsolidovaného celku 15

5.2 Základná charakteristika materskej účtovnej jednotky 16
5.2.1 Geografické údaje 16
5.2.2 Demografické údaje 18
5.2.3 Ekonomické údaje 18
5.2.4 Symboly obce 18
5.2.5 Logo obce 19
5.2.6 História obce 19

5.2.7 Pamiatky ... 20
5.2.8 Významné osobnosti ... 21

5.3 Základná charakteristika dcérskych účtovných jednotiek ... 21
5.3.1 Základné identifikačné údaje Základnej školy Heľpa ... 21
5.3.2 Základné identifikačné údaje Základnej umeleckej školy Heľpa ... 36
August, September ... 41

6 PLNENIE FUNKCIÍ OBCE ... 43

6.1 Samosprávne funkcie obce ... 44

6.2 Výchova a vzdelávanie ... 47
6.2.1 Základná škola v Heľpe ... 48
6.2.2 Materská škola v Heľpe ... 48
6.2.3 Základná umelecká škola v Heľpe ... 51
6.2.4 Školská jedáleň v Heľpe ... 51

6.3 Zdravotníctvo ... 51
6.3.1 Zdravotnícke zariadenia v obci ... 52

6.4 Sociálne zabezpečenie ... 52
6.4.1 Domáca opatrovateľská služba ... 52
6.4.2 Denný stacionár ... 53

6.5 Kultúra ... 53
6.5.1 Miestna ľudová knižnica ... 54
6.5.2 Amfiteáter ... 54
6.5.3 Materské centrum DÚHA ... 54
6.5.4 Klubovňa ... 54
6.5.5 Organizácia slávnostných obradov ... 55
6.5.6 Organizácia kultúrnych podujatí ... 55
6.5.7 Prezentácia obce na folklórnych festivaloch ... 56
6.5.8 Spoločenské akcie obce ... 57
6.5.9 Členstvo obce v združeniach ... 57

6.6 Šport ... 58
6.6.1 Športový klub Heľpa ... 58
6.6.2 Športové podujatia ... 58
6.6.3 Cestovný ruch, turistika ... 59

6.7 Hospodárstvo ... 61
6.7.1 Občianska vybavenosť, verejné služby, podnikanie ... 61
6.7.2 Doprava ... 64
6.7.3 Technická infraštruktúra ... 65
6.7.4 Životné prostredie ... 65

7 INFORMÁCIE O VÝVOJI OBCE Z POHĽADU ROZPOČTOVNÍCTVA ... 67

7.1 Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2018 ... 67
7.1.1 Rozpočtové hospodárenie obce ... 67
7.1.2 Rekapitulácia rozpočtového hospodárenia za rok 2018 ... 69

7.2 Výsledok rozpočtového hospodárenia za rok 2018 ... 70

7.3 Vývoj rozpočtového hospodárenia ... 72

7.4 Programový rozpočet obce ... 72

8 INFORMÁCIA O VÝVOJI OBCE Z POHĽADU ÚČTOVNÍCTVA KONSOLIDOVANÉHO CELKU 74

8.1 Informácie o metódach a postupoch konsolidácie 74

8.2 Informácie o vývoji aktív konsolidovaného celku 75

8.3 Informácie o vývoji pasív konsolidovaného celku 76
8.3.1 Dlhová služba obce 77

8.4 Pohľadávky konsolidovaného celku 78

8.5 Záväzky konsolidovaného celku 78

9 HOSPODÁRSKY VÝSLEDOK ZA ROK 2018 79

9.1 Informácie o vývoji nákladov konsolidovaného celku 79

9.2 Informácie o vývoji výnosov konsolidovaného celku 79

9.3 Informácie o vývoji výsledku hospodárenia konsolidovaného celku 80

10 OSTATNÉ DÔLEŽITÉ INFORMÁCIE 81

10.1 Prijaté granty a transfery 81

10.2 Poskytnuté dotácie 81

10.3 Významné investičné akcie v roku 2018 82

10.4 Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce na roky 2015 – 2024 84

10.5 Predpokladaný budúci vývoj 85

10.6 Udalosti osobitného významu 86

10.7 Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená 86

Prílohy: 87